

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Földmivesszövetség.)
Telefon: Automata 294-52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. félévre 4 P. negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam 11. szám.

Március hó 12.

Fontos adókedvezményeket rendelt el a kormány

A kormány 2600/1933. szám alatt rendeletet adott ki az *egyes adókra és illetékekre* vonatkozó rendelkezések kiegészítéséről és módosításáról. A rendelet főbb intézkedései a következők:

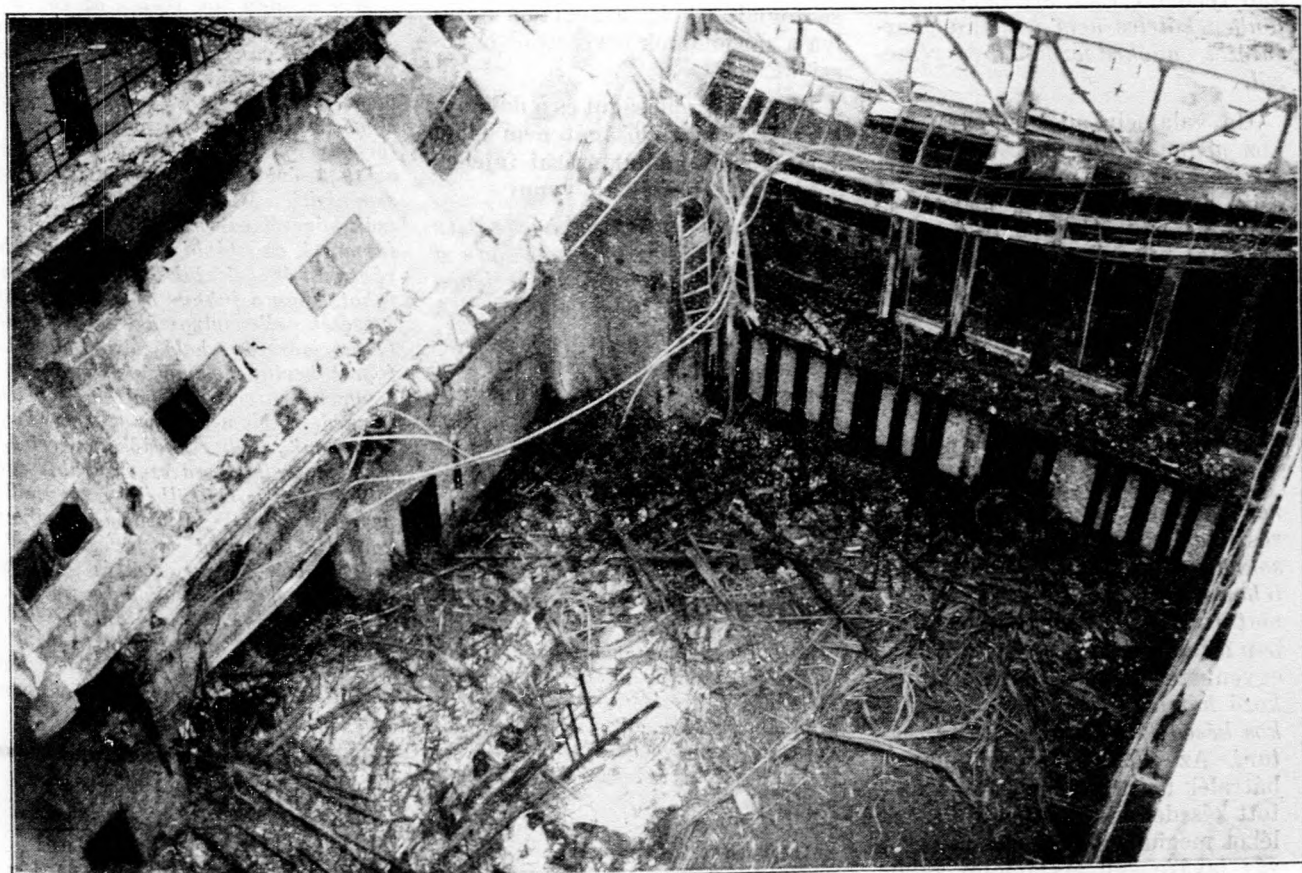
A sokgyermekes családok kedvezménye

Ha valamely adózónak *négy*nél több gyermeke van s azért nem fizet jövedelemadót és vagyonadót, mert évi adóköteles tiszta jövedelme az 1000 pengőt, adóköte-

les tiszta vagyonának az értéke pedig a 25.000 pengőt nem éri el, a terhére előírt földadóból, házadóból és általános kereseti adóból, valamint az ezek után járó állami, törvényhatósági és községi adókból *az ötödik és azonfelül minden további gyermek után 5.5 százalékos adómérséklés* illeti meg. Gyermek alatt az adózó háztartásában élő és általa eltartott, önálló keresettel nem bíró törvényes, törvényesített, mostoha vagy örök-befogadott gyermekeket, illetőleg

ilyen unokákat kell érteni.

A rendelet felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy a *20 kataszteri holdnál nem nagyobb haszonbérletekre nézve* — a kerti és zöldségművelésre, valamint gyógy-növénytermelésre szolgáló haszonbérleteket kivéve — az általános kereseti adó és az ezután járó pótlékoknak *kivetési és lerovási módját a rendes szabályoktól eltérően szabályozhassa.* Az így szabályozott általános kereseti adó ellen a megállapítás közlésétől számított

A berlini birodalmi gyűlés ülésterme a kommunisták által okozott tüzvész után.
A kép a kupolacsarnokból, felülről nézve ábrázolja az elpusztult termet.

15 napon belül a pénzügyigazgatóságához lehet fellebbezni. A pénzügyigazgatósági határozat ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Felhatalmazást nyert a pénzügyminiszter arra is, hogy e kisebb haszonbérletek után fizetendő *illetékekre* nézve a lerovás módját, valamint a késedelmes bejelentés és késedelmes lerovás következményeit a rendes szabályoktól eltérően szabályozhassa.

Az így szabályozott *haszonbérleti illeték* ellen a megállapítás közzétételétől számított 15 napon belül a pénzügyigazgatóságához lehet fellebbezni. A pénzügyigazgatósági határozat ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Adókedvezményt kap az a bank, mely mérsékli a hitelkamatot

Ha valamely pénzintézet a védelemben részesülő mezőgazdasági adósnak a rendkívüli tőketörlesztés összege után az Országos Hitelügyi Tanács által megállapított kamatnál két százalékkal alacsonyabb kamatot számít azért, mert az adós váltó- vagy folyószámlatartozására olyan rendkívüli tőketörlesztést teljesít, amelyre a fennálló rendelkezések értelmében különben köteles nem volna, a pénzintézet adókedvezményben részesül.

Ha valamely adózó háztartásához négy-nél több gyermek tartozik és az adózó jövedelemadó alá esik, de a jövedelemadó alapja a 6000 pengő nem haladja tul, a szabályszerűen megállapítandó adóalapjából az ötödik és hatodik gyermek után 200—200 pengő, azon felül pedig minden további gyermek után még 300 pengő levonandó.

Csökken a késedelmi kamat

Az együttesen kezelt közadónak, valamint az egyéb, negyedévi részletekben fizetendő köztartozásoknak késedelmes befizetése esetében évi 6 százalék késedelmi kamatot fizetendő. Amennyiben azonban a tartozás az év végéig ki nem egyenlítettik, az év végén mutatkozó hátralék után évi 9 százalékos késedelmi kamatot kell számítani. Az előző évről fennmaradt hátralék után 9 százalékkal számított késedelmi kamatból a 6 százalékos meghaladó részt a tőketartozás javára kell átszámolni akkor, ha az előző évben hátralékban ma-

radt adózó az év folyamán tartozását teljesen kiegyenlítette, avagy legalább oly összegű befizetést teljesített, hogy a tőkére elszámolt összeg a folyó évre előírt adónak legalább 125 százalékát kiteszi.

Az *illetékek* és egyéb köztartozások késedelmes befizetése esetében, amennyiben a tartozást az esedékesség napjától számított egy éven, illetőleg az engedélyezett határidőn belül befizetik, évi 6 százalékos, ha pedig azt csak későbbben fizetik be, évi 9 százalékos késedelmi kamatot kell fizetni.

Ingóság gyanánt végrehajtás alá vehető a *haszonhajtó dolog, jog vagy üzem haszonvétele*, ha az ilyen dolgot, jogot vagy üzemet az ingatlanra vezetett végrehajtás alá vonni nem lehet. A hasznok szedésére és az üzem vitelére zárgondnokot kell bevezetni. Zárgondnokká maga a végrehajtást szenvedő is kinevezhető. Ha a hasznohajtó dolog, jog vagy üzem hasznosítása végett már van zárgondnok kinevezve, az újabb végrehajtás során ugyanezt kell zárgondnokká kinevezni.

Azokban az esetekben, amidőn valamely hasznohajtó dolog, jog vagy üzem jövedelme vagy kezelése foglaltatik le, a foglalás hatálya a zárgondnok bevezetésével veszi kezdetét.

A részes járandóságot és a dohánykertészek járandóságot nem lehet a munkaadó tartozásait fejében végrehajtás alá vonni

A részes aratók és más részes munkások részes járandósága a gazdálkodó köztartozásai fejében végrehajtás alá nem vonható. A dohánytermés beváltási árának az a része, amely a dohánykertészek járandóságát képezi, a dohánytermelő köztartozásai fejében végrehajtás alá nem vonható.

A rendelet március hó 4-én lépett életbe és Gömbös Gyula miniszterelnök írta alá.

A megváltó keresztje...

A hercegprimás most adta ki idei nagybőjti pásztorlevelét, amelyben a Megváltó keresztjéről elmélkedik és arról, hogy alig volt még a világon korszak, amelyben nagyobb szükség lenne Krisztus keresztjére, mint manapság.

— Gyülölködéssel telt korunkban, — mondja a hercegprimás — midőn népek állnak egymással szemben és irtalmatlanul hirdetik sokan a bosszu-

és gyülölködés igéit, mikor sokan osztályharckokat és kiméletlen rombolást sürgetnek, különösen érdemes volna a népeknek a kereszt alá állni. Bárcsak észretérne a kapzsi, önhasznát, önönbosszuját néző világ s miközben mérges gázok alkalmazásában és repülő acélvárak készítésében mesterkedik, elvetné egy pillanatra gonosz terveinek gondját és feltekintene a szent esztendő alkalmával a szíretet és megbocsátás oltárára, a keresztre és az azon függő Szeretetre. Akkor nem fenyegetné a jövendő rettenetes pusztulás réme az emberi ész és kéz műveit és nem kellene aggódva tekinteni a jövőbe, hogy néhány óra leforgása alatt kegyetlen eszközökkel fog százezreket elpusztítani a szíretet és megbocsátás oltárára, a keresztre és az azon függő Szeretetre. Akkor nem fenyegetné a jövendő rettenetes pusztulás réme az emberi ész és kéz műveit és nem kellene aggódva tekinteni a jövőbe, hogy néhány óra leforgása alatt kegyetlen eszközökkel fog százezreket elpusztítani a szíretet és megbocsátás oltárára, a keresztre és az azon függő Szeretetre. Akkor nem fenyegetné a jövendő rettenetes pusztulás réme az emberi ész és kéz műveit és nem kellene félünk, hogy akár a közeli, akár a távolabbi jövőben kitörhet mindenkinek harca mindenki ellen. Majd ha a társadalom a saját kárán látni fogja, hogy hamis utakra tévedt, akkor végre észre fogja venni, hogy az egyesek, a családok, a társadalmi osztályok, államok és minden körök békességét eddig hamis eszmék utvonalain hajszolta . . .

Kipusztult a földről a józanság . . .

Mig a világ sok részén az éhínség, a nyomor pusztítja az emberiséget, más helyeken, hogy az áruk áresését megakadályozzák, e Krisztus igéit megtagadó kort jellemzőleg, inkább elpusztítják, mintsem piacra hozzák a termelvényeket. A brazíliai kormány az 1933. évi kávéállomány felét megsemmisíti. Mintegy 15—16 millió zsák kávéról van szó. Ausztráliában a farmerek az utóbbi hónapokban levágtak és elástak 800 ezer darab juhot, hogy a juhhozás és gyapju óriási áresését ellensúlyozzák. Bretagnei (Franciaország) halászkok félmillió kifogott heringet ismét visszadobtak a tengerbe, mivel ez a halféle elérte telenedett. Nem utolsó az sem, hogy a londoni műkereskedők szövetsége megsemmisített százezer darab, egymillió font (körülbelül 20 millió pengő) értékű, Viktória királynőkorabeli rézkarcot (művészi képet), csupán azért, hogy ezzel és így a képek áresését megakadályozzák . . . Mintha a régi bölcs józanság is kipusztult volna ezekután, s az örültek házaiból kiszabadult kapzsi bolondok vezetnék jégre és pusztulásba az emberiséget . . .

MINDEN UJ ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti!

BELPOLITIKA

Lényeges módosítások a rokkant-törvényjavaslaton

A rokkant-törvényjavaslatnak a képviselőház bizottsági tárgyalásai során Gömbös Gyula miniszterelnök közölte a bizottsággal, hogy a kormány hozzájárult a legalacsonyabb százaléku rokkantak járulékainak felemeléséhez. A 25 százalékos rokkantaknál ennek értelmében kétszeresére emelik az eddigi járulékok összegét. A hadiárva járulékait is hasonlóképpen emelik. A hadigondozottak számának csökkentése esetén felszabaduló összeget a 25, 50 és 75 százalékos rokkantak járulékainak emelésére fordítják. Továbbra is megmarad a százalékos osztályozás és a vagyoni censztus elvégzése. A javaslat vitája a képviselőházban rövidesen megkezdődik.

A 110 milliós belső kölcsön

A képviselőház pénzügyi bizottsága az elmúlt hét folyamán tárgyalta az *állami kölcsön felvételéről* szóló törvényjavaslatot. A pénzügyminiszter mintegy 140—150 millió pengőben jelölte meg azt az összeget, amely a folyó költségvetési év végén, mint hiány fog jelentkezni. A kormány e hiány fedezését egyrészt a kiadások jelentékeny csökkentésével és a bevételek fokozásával, másrészt pedig a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslat értelmében felveendő 110 milliós belső kölcsönrel kívánja biztosítani.

A bizottsági vita során Imrédy Béla pénzügyminiszter bejelentette, hogy a kormány behatóan foglalkozik az *állami közigazgatás átszervezésével*, de természetesen ez csak fokozatosan vihető keresztül. Az államháztartás terén eddig tett és még ezután teendő intézkedésekkel kapcsolatban azt mondotta, hogy ezek önmagukban nem biztosítanak tartós eredményt, mert feltétlenül szükséges a *gazdasági élet felélénkítése is*. Ezt a célt szolgálja a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslat is. Végül pedig nyomatékosan hangsúlyozta, hogy *mindennemű inflációs tervnek a leghatározottabban ellensége s ezeknek ellent fog állani, anélkül azonban, hogy a hitelélet terén az ellenkező végtelent helyesnek találja*.

A Nemzeti Egység Pártja győzött Jászberényben

Jászberény, miután félszázadon át volt képviselője, Apponyi Albert gróf elhunyt, hosszú idő óta először választott. A nyugodt lefolyású harcban a *Nemzeti Egység Pártjának* jelöltje, Imrédy Béla pénzügyminiszter győzött 2500 szótöbbséggel, a független kisgazdapárti Baráth Endrével szemben.

Kép Budapest halálra ítélt részéről, a Tabánról,

melyet rövidesen lebontanak.

A kormány és a választójog titkossága

A képviselőház mult heti ülésének egyik kimagasló eseménye volt Gömbös Gyula miniszterelnök kijelentése a *választójog titkosságának* megvalósítása kérdésében. A miniszterelnök beszédében, többek között, a következőket mondotta:

— A nemzeti munkatervben világosan bennfoglaltatik a választójogra vonatkozó felfogásom, amelyet a többségi párt is osztott. *A magam részéről is a titkosság mellett vagyok, tehát a mai rendszer megváltoztatása mellett a választójog terén. A titkosságot ez a parlament fogja megteremtetni. Nekünk a titkosságra át kell térnünk, mert ez a haladás útja.*

15 milliós beruházási program

Imrédy Béla pénzügyminiszter az egyik interpelláló képviselőnek adott válaszában részletesen ismertette a *transzferalapból felvett 15 millió pengőnek felhasználására* vonatkozó kormánytervezetet. A beruházások két főcsoportba oszthatók: részben olyan munkálatokra, amelyek az államháztartás keretében érvényesülnek, azaz, *államháztartási beruházások*, részben pedig olyan természetűek, amelyeknél a *helyi jelentőség* van előtérben és ennek következtében az illető érdekeltiségeknek nyújtandó kölcsön alapján fognak történni. A beruházási tervet egyes pontjai közül kiemeljük a *só, földgáz és olajkutatási munkákat, az utépítést és ennek keretében az ugynevezett bekötő-utak építésére előirányzott kiadásokat, valamint az ármentesítő társulatoknak és a szikes-talajjavítási és gyümölcsleptéltetési munkálatok céljára juttatandó összegeket*. A mezőgazdasági beruházásoknál egyik főszempont az, hogy a *beruházás összege lehetőleg munkabér alakjában kerüljön kifizetésre*.

Reviziót!

Londonban a Közel és Közép-Keleti Társulat előkelő közönség részvételével legutóbb előadást rendezett. Az első előadó: *Bárdossy László dr.* követségi tanácsos, a londoni magyar követség ügyvivője volt, aki kifejtette a magyar nemzet államfenntartó hivatását, ismertette a magyarság évszázados küzdelmeit a nyugati műveltség védelmében, méltatta a magyar nemzet vallási és nemzeti türelmét, végül pedig a trianoni békeszerződés rendkívül súlyos és végzetes következményeiről szólt. Az előadást követő vitában *Lewellyn Jones* angol képviselő kijelentette, hogy egyetlen ügy sem érdemli meg annyira a rokonszenvet, mint a *házájuktól elszakított magyarok sorsa, akiknek száma az egész magyarság egyharmada*. Ujabb súlyos aggodalmat jelent Európa helyzete iránt a kisántant államok szövetkezése, amely Európa történelmében példátlanul álló új szervezet keletkezéséhez vezetett. Ez az új csoportosulás Európát két ellenséges táborba osztotta. Ezzel szemben Anglia közvetlen érdeke *minden olyan politika előmozdítása, amely visszahozhatja Középeurópa jólétét és megbékélését*. Commander *Millmann* kijelentette, hogy az egész világ művelődése keservesen megcsinylette Magyarország földarabolását. *Moore* ezredes szerint a trianoni szerződés módosítása nélkül *nincs kilátás a világra nehezű bajok enyhülésére*. Sir *Edward Boyle* arról beszélt, hogy a békeszerződések területi határozmányainak megváltoztatása elkerülhetetlen, amire *Rothermer* lord a multban már gyakorlati javaslatokat is tett.

Az angol Lordok Házában az egyik külügyi vonatkozású törvényjavaslat vitája során lord *Ponsonby* büntető szerződéseket nevezte a békeszerződéseknek, mert azok újabb európai zürzavar kuforrását jelentik. Idézte néhai lord *Balfour* ismeretes mondását: *„A békeszerződéseknek az volt a fő gondunk, hogy olyan területeket, amelyekről sohasem hallottunk, olyan népeknek adjunk, amelyeket sohasem láttunk.”* Most már mindnyájan belátjuk, hogy az osztrák-magyar monarchia feldarabolása nagy ostobaság volt — fejezte be beszédét a szónok.

A *Lavoro Fascista* előkelő olasz lap újból megállapítja, hogy Magyarország békepolitikát folytat, azonban minden eszközzel meg akarja óvni érdekeit és tekintélyét. A békeperújítás szükséges előfeltétele a világ gazdasági gyógyulásának. Ezt a gondolatot legutóbb a német birodalmi gazdasági miniszter, *Borah* szenátor és

több más befolyásos és felelős személyiség is hirdette.

Bethlen István gróf volt miniszterelnök a *Deutscher Kulturbund* meghívására „Magyarország az új Európában” címmel öt előadást tart Németország legfontosabb városaiban. Előadásaiban ki fogja fejteni Magyarország jelenlegi elhelyezkedését és jövőbeni törekvéseit Európa politikai és gazdasági életében. Előadásaival bizonyosan nagy mértékben hozzá fog járulni ahhoz, hogy a német nép helyes képet alkothasson magának a magyar nemzet helyzetéről és törekvéseiről.

VILÁGKRÓNIKA

Hitler győzött a német választásokon!

A német politikai események hosszú ideje állandóan magukra vonják a világ figyelmét. Mégis eddig nem látott arányokat öltött a március hó 5-iki választások alkalmával a Németország felé forduló érdeklődés. A nagy alkotmányos erőmérkőzésből Hitler és a vele szövetséget kötött csoportok döntő győzelmet aratva kerültek ki. Az új birodalmi gyűlés 647 mandátumából 340 a Hitler-kormányé. A hivatalos jelentések szerint a német birodalomban a választók 88.5 százaléka szavazott le. A választás eredménye megmutatta, hogy a német nép többsége hozzájárult Hindenburg birodalmi elnöknek ahhoz a megbízásához, amelyet január hó 30-án a nemzeti főemelkedés kormányának adott. Most Hitleréken a sor, hogy a következő négy év alatt megvalósítsák Németország főemelkedését. Hitlerék győzelme jelenti a német politika szakítását a szocialista és kommunista törekvésekkel. A nemzetellenes és felforgató pártok a választások során súlyos vereséget szenvedtek. A világsajtó egyértelműleg kijelenti a német választásokkal kapcsolatban, hogy Hitlerék győzelme új korszak kezdetét jelenti Németországban, amely elkerülhetetlenül hatással lesz egész Európa életének kialakulására.

Az új amerikai elnök elfoglalta hivatalát

Az Északamerikai Egyesült Államok legutóbb megválasztott új köztársasági elnöke, Roosevelt, március hó 4-én átvette a hatalmat és bevonult az amerikai elnökök otthonába: a washingtoni Fehér Házba. Rooseveltre nemcsak azért vár igen súlyos feladat, mert sorsdöntő kérdések tömege fogadja hivatalbalépése pillanatában, hanem azért is, mert hosszú idő óta az ő személyében jut újra uralomra a demokráta párt. Az Egyesült Államok elnökének hatalma szinte korlátlanabb a világ valamennyi császáriának hatal-

mánál. Ebből következőleg a felelősség ráháramlott sulya rendkívül terheessé teszi munkáját. Az új elnök hatalmas diszmenetben, százezrek sorfala között vonult a Fehér Házba, majd az amerikai országgyűlés székébe, a Capitoliumra, hogy kezét egy régi bibliára helyezze letegye a hivatalos esküt. Az eskütétel elhangzása után elnöki beszédében tudtul adta, hogy szükség esetén a háborus időknek megfelelő teljhatalmat fog kérni, hogy megtehesse a nemzeti szükségállapot által követelt összes intézkedéseket. A törvényhozást rendkívüli ülészakra fogja összehívni, hogy a válság leküzdésére kidolgozott tervét haladéktalanul megvalósíthassa. Az amerikai nemzet ki fogja állani a mai megpróbáltatásokat, újból talpra fog állani és elkövetkezik a virulás ideje. Az egész nemzetre kiterjedő akciót fog kezdeni, amelynek célja a föld legcélszerűbb és fokozottabb kihasználása. E cél elérését megkönnyítik majd a mezőgazdasági termékek értékének emelésére irányuló erőfeszítések, amelyek egyszersmind emelik a lakosság vásárlóerejét. Meg kell akadályozni a jelzálogadósságokkal terhelt kisbirtokok elárverezését. Az egész bank- és hitelszervezet szigorú ellenőrzésére van szükség. Nem szabad más emberek pénzével spekulálni és gondoskodni kell kellő mennyiségű, de egészséges pénzről.

Hivatalba lépése után Roosevelt elnök kiáltványt bocsátott ki, amely a szövetségi kormányt a nemzet aranykészleteinek teljes ellenőrzésével bízta meg. A kiáltványban az elnök megtiltja az arany és ezüst kivitelét, valamint aranynak külföldi számlákra való letétbe helyezését. Tilos az ércpénznek, valamint más fizetési eszközöknek halmozása. A kiáltvány végül néhány napra nemzeti bankszünetet rendelt el.

A bankválság, melyet tulajdonképpen az amerikai mezőgazdák tönkreteljesítése indított útjára és az arany kiáramlása elleni nagyarányú és nagyjelentőségű intézkedések az egész amerikai politikai élet helyesléseivel találkoztak és Rooseveltet a jelenlegi válságban az irányadó tényezők pártkülönbség nélkül támogatják. Ez a nagy nemzeti összefogás van hivatva arra, hogy példát mutasson a világ többi szenvedő népeinek is, hogy az összeomlásból egyetlen kivezető út van: minden nemzeti erő egymásra találása.

A japánok a kínai nagy fal kapuiból

Az előnyomuló japán csapatok az új mandzsu állam biztonsága szempontjából rendkívül fontos Jehol tartomány fővárosának elfoglalása után — megtörve a kínai haderők ellenállását — a kínaiakat a hatezer kilométer hosszú kínai nagy fal vonaláig szorították vissza. A falon egyelőre még nem mentek át, de a nagy fal hét főkapuját már japán csapatok őrzik. A japán államférfiak kijelentették, hogy nem fogják tűrni áruiknak bojkottját és ha folytatódna, készek újabb erőyes lépésekre.

Az egyiknek szabad, a másiknak nem

Az egyik előkelő angol lap tudósítói rendkívül érdekes leleplezéseket közölnek a francia és a cseh hadianyaggyárak fokozott, éjjel-nappali munkájáról. A gyárakat senki idegen meg nem közelítheti, az ott alkalmazott munkások pedig idegennel szöbba sem állhatnak, különben azonnal elbocsátják és áruulás címén eljárás alá vonják őket. Így dolgoznak a Genfben ülésező leszerelési világértekezlet idején a nemzetek egyenjóságának nagyobb dicsőségére azok, akiknek — szabad.

A Szolovetski-sziget halálrabjál

Ez a Szolovetski sziget fent az északi sarkkör jégmezői között fekszik és az orosz szovjet a szerencsétlen száműzöttek ördögiesen kegyetlen elpusztítására használja ki ezt a szörnyű helyet. A politikai ellenfeleit és gyanúsítottjait itt semmisíti meg olyan gyötrelmekkel, amelyek előttünk az ugnevezett művelt XX. században elképzelhetetlenek és a legvadabb barbár korszakban sem fordultak elő. Nem a hóhért, hanem magát a természetet állítja szolgálatába szerencsétlen embertestvérek — kiirtásának... Egy angol utazó feljegyzése szerint most is több mint 13.000 boldogtalan áldozat gyötrődik a szörnyű Szolovetski-szigeten. A táplálékukat a jéges vízből kell kihalászniok, vagy pedig a jégmezős tundrák mohai alól kikapar-niok. Amíg a magas Észak eszkió ruhaviseletébe beöltözködhetnek, egyegy elejtett állat préméhez nehezen hozzájutnak ezek a boldogtalanok, addig kékfefagyottan, félig meztelenül, rongyaikban vergődnek a halál küszöb- körűl. Az is jellemző, hogy a szovjet a civilizáció legújabb vívmányának felhasználásával, repülőgépen viszi a száműzött politikai foglyokat a szörnyű jégmezős halálszigetre, hogy ott azután mennél gyorsabban, mennél nagyobb szenvedésekkel elpusztuljanak azok, akiknek bármi okból nem tetszett a vörös szovjet-paradicsom!

A „VASÁRNAP”

szerkesztősége
és kiadóhivatala:

Budapest,
V., Bástfory-utca 24.

Legsürgősebb tennivaló:

A mezőgazdaság termékeinek értékesítése és a gazdaadósságok rendezése

Az Országos Mezőgazdasági Kamara és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vezetőfőrfiaiból alakult ugynevezett válságbizottság többheti tárgyalás után részletes javaslatokat terjesztett a miniszterelnök elé a mezőgazdaság sulyos helyzetének enyhítése érdekében.

Marschall Ferenc dr. országgyűlési képviselő ezzel kapcsolatban nyilatkozott a „Függetlenség” című napilap hasábjain. Nyilatkozatának alábbi részzeit ismertetjük meg olvasóinkal:

— Termelésünk jövedelmezőségének összeroppanása idézte fel mezőgazdaságunk katasztrófáját, az pedig szoros összefüggésben van a mezőgazdasági áralakulással, tehát az értékesítéssel. Az Országos Mezőgazdasági Kamara és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület arra a megállapításra jutottak, hogy figyelembevéve a világgiacon mindenütt mutatkozó árcsökkenéseket, Magyarországon, mint exportra utalt országban, nem érhető el az áraknak olyan színvonalra való emelése, hogy a magas termelési költségekre fedezetet nyújtsanak. Ez épp annyira kétségtelen, mint amennyire áll az a tétel is, hogy ha mesterséges intézkedésekkel lehetne is befolyásolni az árakat, számottevő áremelést a társadalom fogyasztóképessége sem tenne lehetővé, illetve az áremelés a belső fogyasztás még nagyobb visszaesésében bosszulná meg magát. Helyesen hangsúlyozzák ezért vezető agrárintézményeink, hogy nem az árak, hanem elsősorban a termelési költségek oldalán kell keresni a kiegyenlítő lehetőségeket, ami természetesen egyáltalán nem teszi elhanyagolhatóvá az árak kérdését. Sőt a gazdálkodás mérlegének mindkét oldalán meg kell tenni minden lehető intézkedést, ami türethetőbb helyzet megteremtésére alkalmas.

— A gazdaadósságok rendezése az a másik főprobléma, amely a miniszterelnökségi megbeszélés tengelykérdése lesz. E kérdéseknek egészen rendkívüli nehézségeivel tisztában vagyunk! Ismerjük, sőt sok tekintetben helyeseljük is azokat a nézeteket, amelyek a hitellelét normalissá tételének szükségességéből indulnak ki. Ez határozottan nagy érdek, amelynek csak egy nagyobb érdek van és pedig az, hogy a földmegmozdulást ma mindenképpen kerülni kell, ami nemzeti, gazdasági és szociálpolitikai szempontból is mérhetetlen veszedelmet jelentene. A kormánynak kétségtelenül feladata, hogy minden komoly érdek védelmére siessen. Ilyen a hitelezői érdek is! Azonban emellett bizonyára pillanatra sem fogja szem elől téveszteni, hogy

az ország társadalmi nyugalmanak és a termelés zavartalanságának biztosítása mindennél előbbre való érdek, amely a hitelező szempontjából sem lehet alárendelt jelentőségű. Sőt! A gazdaadósságok ügyét ezen a ponton többnek kell, hogy lássuk, mint rideg pénzügyi vagy jogi kérdésnek.

— Mindent egybevetve, úgy látjuk, hogy a kormány a legkomolyabb el-

határozással törekszik a magyar gondok tömegéből a legégetőbb bajokat kiválasztva a ma egyáltalán lehető segítség eszközeit megtalálni. A világgazdasági tényezők befolyásolására, kevés módunk van. De amit saját erőnkől megtehetünk, azt meg kell tennünk. Gyorsan és bátran, a jobb jövő egyengetésének erős hitével!

A válságbizottság a miniszterelnök előtt

Gömbös Gyula miniszterelnök március hó 6-án fogadta a válság-bizottság memorandumának megbeszélése céljából a mezőgazdasági érdekeltségek vezetőit. Megjelent az OMGE részéről Somssich László gróf elnök, Mutschenbacher Emil igazgató, Hógos Miksa gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke, Koós Mihály államtitkár és Marschall Ferenc, Somssich Gyula gróf, a Mezőgazdák Szövetkezete képviselőjében és Eszenyi Jenő, a Földbérlet Szövetségének elnöke. Jelen volt a tanácskozáson Imrédy Béla pénzügyminiszter, Kállay Miklós földművelésügyi miniszter. A tanácskozás után Imrédy Béla pénzügyminiszter a következőket mondotta a tárgyalásról:

— A magyar gazdatársadalom különböző érdekképviseleteinek vezetői megbeszélést folytattak a miniszterelnökkel a mezőgazdaság és a gazdasági élet időszerű kérdéseiről. Ennek a megbeszélésnek a célja az volt, hogy a mezőgazdaság időszerű helyzetét minden részletében feltárják, rámutassanak azokra a javaslatokra, melyek nézetük szerint részben hosszabb program keretében valósíthatók meg, másrészt, mint konkrét javaslatok, azonnali megoldásra várnak.

— Az értekezleten a miniszterelnök az összes kérdéseket áttárgyalta az érdekeltekkel és felhívta a szakminisztereket, hogy az előterjesztett konkrét kérdésekkel foglalkozzanak.

A mezőgazdasági érdekeltségek vezetői távozásukkor megelégedésüket nyilatkoztatták a megbeszélések felől.

Lovasünnep Tatán

A Magyar Gazdák Országos Lovasegyesülete március hó 5-én, Tatán, az Esterházy fedele lovardában szépen sikerült lovasünnepélyt rendezett, melyen a lovasleventék, diákok, cserkészek mutatták be lovasmutatványukat. Az ünnepségen résztvettek Horthy István lovassági tábornok, Hadházy Domokos tábornok, Kelemen Kornél és Fellner Pál országgyűlési képviselők, Elek Ferenc nagybérlő, Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója, Rothmeyer Imre, az Omge főtitkára, Toldy Miklós dr., az Omge titkára, Pettkó-Szandner Tibor őrnagy, Rády József ezredes és még sokan mások.

A „Vasárnap” Nagyatádi Szabó István verspályázatán díjat nyert két költemény jutalma.

Azt olvassuk...

AZT OLVASSUK, hogy a szomszédos Ausztria *kivitele* 1932-ben közel felére esett az előző évivel szemben. Magyarország részesezése az egész osztrák *bevételben* 136 millió schilling volt, ami az összehozatal 9.7 százalékat teszi ki. 1931-ben a részesezésünk csak 8.9 százalék volt. Az osztrák-magyar kölcsönös árucseré hanyatlása dacára tehát *Magyarországnak az osztrák piacon való viszonylagos jelentősége emelkedett.*

AZT OLVASSUK, hogy a *csehszlovákiai* munkanélküliek száma február hó végén meghaladta a *kilencszázszáz*et.

AZT OLVASSUK, hogy a borfo-

gyasztási adó felére való csökkentése következtében a főváros adóbevétele három millió pengővel csökkent.

AZT OLVASSUK, hogy a főváros egyik, rendezetlen városrészét, a Tabánt, még ebben az esztendőben lebontják. 165 ház lerombolásáról van szó. Helyükbe új házakat építenek. A terv megvalósítása sok ezer munkanélkülinek juttat keresetet.

AZT OLVASSUK, hogy január hónapban 556 vagon *cukor* fogyott el hazánkban, szemben az 1932-es év 639 vagonjával. *Gyufát* 20 millió 950 ezer dobozzal használt el az ország, több mint egy millió dobozzal többet, mint a múlt év januárjában.

A „Vasárnap” III. versenye: revíziós pályázat

A *Vasárnap* március hó 4-iki számában hirdettük ki *revíziós pályázatunkat*. Ujjonnan belépő előfizetőink számára megismételjük *harmadik versenyünk* leglényegesebb tudnivalóit: A pályázat egyetlen kérdése így hangzik:

Miért van szükségünk a trianoni békeszerződés revíziójára?

A pályázó — *legfeljebb két olyan nagyságú oldalon, mint a „Vasárnap” egy oldala* — sorolja fel mindazokat az okokat, melyek szerinte szükségessé teszik Trianon revízióját, illetőleg a békeszerződés rendelkezéseinek megváltoztatását. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a békeszerződés rendelkezései nemcsak az országhatárok megállapítására vonatkoznak, hanem van köztük pénzügyi (jövététel), katonai (zsoldoshadsereg) rendelkezés is, stb. A pályázónak tehát ezeket sem szabad szem elől téveszteni. Azonban ne elégedjék meg senki az okok pusztá felsorolásával, hanem foglalkozzék azzal a fontos kérdéssel is, hogy mi, kevésszámú magyarok, *milyen módon és eszközökkel küzdhetünk a revízióért, illetőleg milyen magatartással érhetjük el, hogy a revízió kérdése mielőbb megérjen.*

A pályázaton résztvehet bárki, *jutalomban azonban csakis előfizetőt részesíthetünk*. Azon a papiroson, melyen a pályamunka helyet foglal, *semmiesetre se legyen más közlés*. Ha valaki a pályamunkával egyszerre — a postaköltség megtakarítása végett — mást is akar küldeni, mástermésztetű közlését feltétlenül külön papiroson írja. Azon a papiroson tehát, amelyiken a pályamunkát beküldjük, ne legyen semmi más, mint legfelül ez a szó: *Revíziós pályázat*, ezután követ-

kezzék a pályamunka, legalul pedig írja le a *pályázó tisztán és olvashatóan a nevét, foglalkozását, pontos lakcímét* (helység, házszám, utolsó posta) és *életkorát*.

A pályamunkák beküldésének határideje:

1933. évi április hó elseje

A pályamunkák közül a *három legjobbat értékes jutalomban részesítjük*. A harmadik verseny *résztevőinek névsorát az április hó 9-én megjelenő 15-ik számban tesszük közzé*, a pályázat eredményét és a nyertesek nevét pedig egy később meghatározandó időpontban hirdetjük ki.

Földvásárló szövetkezeteket alakítanak a vidéki bankok

Amilyen mértékben romlottak a mezőgazdaság értékesítési lehetőségei, olyan mértékben romlott a gazdák fizetőképessége is. A felfszaporodott kamatok és a törlesztésekre maradt adósságok a bankokat arra készítették, hogy követeléseiket behajtsák. A behajtási eljárás során viszont, követeléseik biztosítása céljából, a *vidéki bankok sok ingatlant kénytelenek voltak felvásárolni*. A helyzetre jellemző, hogy már 1932 június végén a *vidéki pénzügyintézetek birtokában levő ingatlanok értéke 39.9 millió pengőt tett.*

A kényszervásárlások folytán megnőtt ingatlanvagyon sok gondot okoz az intézeteknek. Az a felfogás alakult ki, hogy célszerű volna, ha a bankok *földvásárló-szövetkezetet létesítenének*, amely felvásárolná és átvenné ezeket a kényszervételből származó

birtokokat, azután kísérletet tenne az értékesítésükre. A szövetkezet létesítésére irányuló tárgyalások már nagyon előrehaladtak és arról van szó, hogy *most már a legrövidebb idő alatt megalakul ez a szövetkezet*. A terv szerint alaptőkéje *ötmillió pengő* lesz. Ezt a vidéki intézetek fogják üzletrész-jegyzés alakjában biztosítani. A szövetkezet átveszi a bankoktól a kényszervételből származó birtokokat és *igyekezik a volt tulajdonos vagy hozzátartozóinak bekapcsolásával értékesíteni*. Éppen ezért a volt tulajdonos és hozzátartozói részére *elővételi jogot is biztosítanak ezekre az átvett ingatlanokra*. A terv megvalósítását megkönnyíti az, hogy az új szövetkezet nem szorulna új hitelre ennél a műveletnél, miután a bankok jelzálogos követeléseiket rajtahagynák a felvásárolt ingatlanokon.

A küszöbönálló megalakulása a szövetkezetnek azon fordul, hogy sikerül-e a szükséges *illetékmentességet a szövetkezet számára biztosítani*. Enélkül ugyanis a szövetkezet alig tudna megindulni, mert az átruházási illetékek terhét nem vállalhatná.

Gazdasors külföldön

A *lengyel* minisztertanács három törvényjavaslatot fogadott el a rövidlejáratu hitelek tárgyában. A bekelezett kölcsönök kamatát 6 százalékra, a be nem kebelezett kölcsönökét évi 4½ százalékra szállítják le, a tőkét pedig legkésőbb hét év alatt kell visszafizetni. — *Olaszország* öszibuzával bevett területét 12,365.000 acre-re (1 acre körülbelül 1 magyar hold) becsülik. Ez a becslés két és fél százalékkal felette van az 1932-es év öszibuzával bevett területének. — A *görög* kormány a gabona-, dohány-, szesz- és cukor monopólium (állami egyeduralom), mint például nálunk a dohány, só) életbeléptetésének gondolatával foglalkozik, hogy a kincstárnak újabb jövedelmeket biztosítson. Ugyancsak monopolizálni óhajtják az élet-, tüzkár-, stb. elleni biztosításokat is. — *Anglia* a múlt évben 17 százalékkal nagyobb területet vett be gabonával, mint 1931-ben. Ez a hirtelen területi növekedés már a biztosított magas belföldi gabonaárak következménye. — *Görögországban* a zabbal bevett terület ezévi termésre 611.000 acre, az árpa 388.000 acre-re van előirányozva, ami együtt körülbelül 6 százalékkal nagyobb az 1931. évi bevett területnél. (1 acre körülbelül 1 magyar hold). — *Bulgária* 1932. évi összdohánykivitele 20.5 millió kilogrammot tett ki, értékben pedig 1 milliárd levát (1 leva körülbelül 4 fillér), míg 1931-ben az összkivitel 24.6 millió kilogramm volt, 2.6 milliárd leva értékben. A visszaesést különösen Lengyelország lecsökkentett vásárlása okozta.

jelentés alkalmával közlendő a fiú életkora, vallása, iskolai végzettsége, a szülői birtok nagysága, végül az utolsó posta és vasutállomás.

A *belföldi csereakció* részvételi díja utiköltség nélkül 8 pengő. Az ifjak beosztási helyükre mérsékelt áru vasuti jeggyel utaznak, amelyet minden résztvevő a lakóhelyéről való elindulás alkalmával maga vált meg. A *németországi csereakció* részvételi díja 150 pengő, mely összegben bennfoglaltatik az oda- és visszautazás, valamint az őszi hazatérés alkalmával Berlinben való háromnapos tartózkodás teljes költsége is. Ebből az összegből 60 pengő a felvétel alkalmával, 90 pengő pedig az őszi hazatérés előtt fizetendő. Hasonló összegbe fog kerülni az *Olaszországba tervezett elhelyezés is*. Az *országba tervezett elhelyezése is*.

Jelentkezési határidő: 1933 március hó 25-ik napja.

A csereakcióban résztvevő ifjak mérsékelt vasuti jeggyel a *Faluszövetségi* tisztviselőinek kísérete mellett csoportosan utaznak külföldre, ahol *fél évig tartózkodnak* és mint az ottani gazdasáladók tagjai résztvesznek az összes előforduló gazdasági munkákban. Ezen idő alatt díjtalan ellátásban részesülnek.

A csereakcióra felvett ifjak *április hó folyamán* utaznak el beosztási helyükre. Bejelentések ugy a bel-, mint a külföldi csereakcióra a *Falu Országos Földműves Szövetség*, vagy a *Vasárnap szerkesztősége* címére (Budapest, V., Báthory-utca 24. szám) alá küldendők.

Szörnyű földrengés Japánban

Japánban a március hó 3-ára virradó éjszaka katasztrofális földrengés pusztított. A legnagyobb pusztítást nem is annyira a földrengés végezte, mint inkább a *rengést követő szökőár és a romok között kitört tűzvész*. A legszörnyűbb pusztulás képét *Kamaishi városa* mutatja, amely ugyszólván teljesen eltűnt a föld színéről. Kamaishi a tengerpart mentén fekszik a földrengést követő szökőár teljesen elöntötte. *Három méter magasan tört a tenger árja a városra s mindent elpusztított, amit a földrengés és a tűzvész épenhagyott*. Ebben a városban egyedül több, mint 2000 ház hever romokban. *A nyílt tengeren tartózkodó halászbárkák közül egy sem tért vissza a kikötőbe*. A földrengés központja *Kinkwazan-sziget* volt, a szökőárt pedig valószínűleg az Óceán fenekén, a partoktól mintegy 200 kilométernyire végbement óriási összeomlás idézte elő. Az eddigi jelentések *1535 halottról és 948 eltűntről tudnak*. *5500 ház pusztult el, amelyek közül háromezret a szökőár valóság-gal elnyelt*.

SZÖVETKEZETI ÉLET

A méztermelők szövetségi alapon szervezkednek

Gödöllő székhellyel nemrégiben megalakult a *Magyar Méztermelők Szövetsége*, mely már meg is kezdte működését és tagjai részére kiadta működési tervét.

Az új szervezetet célul tűzte ki a méhtenyésztés és méztermelés újjászervezését, valamint az értékesítési hálózat kiépítését. Alapszabályait az *1920. évi XVIII. érdekképviseleti törvény* alapján állította össze, mely szerint a szervezetnek tagjai nemcsak termelők lehetnek, hanem fogyasztók is, akik azt akarják, hogy asztalukra megbízható minőségű méz kerüljön.

Szervezkedését a *falvakon* kezdi meg a szervezet. A falvakban tagjai közül vezetőt állít, ki egyúttal a méhészkedők tanító mestere is. A falusi tagok testülete alkotja a járási tagozatot, a járási tagozatok elnökei pedig a vármegyei tagozatot. A járási tagozatok elnökei választmányi, a vármegyei tagozat elnökei pedig igazgatósági, vagy felügyelőbizottsági tagjai a szervezetnek. Ilyen módon minden község, járás és vármegye szervesen bekapcsolódik a szervezet munkájába, de mivel az egyes tagozatok, sőt az egyes tagok munkáját is a központ irányítja, hazánk méhtenyésztésének fejlesztése is egységes irányítást nyer.

A szervezetet vármegyei tagozata feladatául tűzte ki a tagok méhállományának nyilvántartását, a mintaszerűen kezelt méhgazdaságokat törzskönyvezi és országosan elismert méhgazdaságoknak nyilvánítja. Feladatául tűzte ki *fajtisztá magyarméh tenyésztését, a fertőző betegségek gyökeres elfojtását, megfelelő alaptöke gyűjtésével a méhesládok biztosítását, a méhlegelő javítását* és így tovább. Tagjait rávezeti a csemegetermelésre; a minőségi mézet védjegyzve hozza forgalomba; a fogyasztásra kevésbé alkalmas, tehát másodrendű mézet iparilag feldolgozza, főleg *mézecetté* és ezzel az emberi táplálkozásra és egészségi szempontból legmegfelelőbb mézecetet, mely eddig legfeljebb egyes ügyesebb méhészeknél volt fellelhető, forgalomba hozza. Felkarolja a *mézkeksz* és a hanyatlásnak indult *mézésztaipart*; azokat az iparosokat, akik ilyen, valamint méhészeti eszközök készítésére és forgalmazására vállalkoznak, szervezi. Megszervezi a vidék mézgyűjtő állomásait és értékesítési piacait (fürdők, közintézmények, kórházak, intézetek, stb.).

Irányítja a *méhészeti propagandát*. Szakelőadásokat, szaktanításokat tartat. Gondoskodik arról, hogy tagjainak jó és olcsó szaksajtó álljon ren-

delkezésére. Kitűnően szerkesztett szaklapja, a *Gödöllőn megjelenő Méhtenyésztés* című havi folyóirat, elsőrendű szaktanácsokkal és szakcikkekkel látja el olvasóit. Ebben jelentek meg a szervezetet szervezési szabályzata és az alapszabályok, de külön is beszerezhető 50 fillér és válaszbélyeg beküldésével, mely belépés esetén az 1 pengő belépési díjból levonásba kerül. Legközelebb pedig a *„Minőségi és csemegetermelésének módja”* című önálló munkát bocsátja tagjai rendelkezésére.

Minden jel arra vall, hogy hazánk méhtenyésztése és méhtermékeinek értékesítési lehetősége a szervezet életrekeltségével megtalálta azt a módot, mellyel e fontos gazdasági ág a fejlődés útjára léphet.

Bakonycsarny.

Czémán István, tanító.

Schandl Károly dr. képviseli Magyarországot a *„Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság berlini ülésén*. A *Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság* idei közgyűlése és a szövetségi albizottság külön ülése május 13—17-én lesz *Berlinben*. A bizottságok tárgyalásai igen fontos szövetségi kérdésekkel foglalkoznak. Magyarország részéről *Schandl Károly dr.*, az OKH alelnök-vezérigazgatója vesz részt a közgyűlésen és a szövetségi albizottság ülésén. — A Népszövetség mellett működő *Nemzetközi Szövetségi Bizottság* október 3—4-én ülésezik *Genfben*.

Szentmártonkátán megalakult a tejszövetkezet. *Szentmártonkátá* gazdaközönsege február hó 28-án 42 üzletrésszel megalakította az *Országos Tejszövetkezeti Központ* kötelékében a tejszövetkezetet s így eleget tett a földművelésügyi minisztérium 65.633/1932. számú rendeletének. A minisztérium a budapesti tejpiac rendezésével olyan intézkedéseket óhajtott megvalósítani, hogy az *50 literen aluli szállítási igazolványokból Budapest környékén tejszövetkezeteket vagy tejgyűjtő telepeket létesít és a jövőben a tej csak ezeken az üzemenek át juthat fel a pesti piacra*. A *Szentmártonkátai* gazdák saját jól fogott érdekében is helyesen cselekedtek, mert, ha a piac végleges rendezéséről szóló újabb miniszteri rendelet megjelenik, nem lesznek kitéve annak, hogy tejjük eladatlan marad, azonkívül pedig lesz idejük a tejüzem berendezéséhez is. Itt említhetjük meg, hogy a földművelésügyi minisztérium a folyó évi február hó 28-ra kitűzött határidőt — amelyen túl a szállítási igazolványok érvényüket veszítették volna — *bizonytalan időre meghosszabbította, mert a szervezettel megbízott OMTK a munkával még nem tudott elkezdeni*. A *határidő kitolása* azonban nem jelenti a minisztérium elvi álláspontjának feladását. A *Szentmártonkátai* tejszövetkezet igazgatósági tagjai lettek: *Katona Gyula, Kardos Ágoston, Korács István, Laszlip András, Cinege Pál és Illés Elek*, a felügyelőbizottság tagjai pedig: *Koller Ödön, Marjos István, M. Varga Mátyás, Katona Ferenc és Mészáros János*.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A géppel való tejfölözés jövedelmezősége

Februárban a géppel való fölözés előnyeiről, valamint a szeparátor működéséről írtunk, a gazda szempontjából azonban a legfontosabb és legelső kérdés: jövedelmező-e a gépi fölözés?

Messze nagyobb piacoktól a tej jó értékesítését legelőször lehetetlenné teszi a magas vasuti fuvardíj. 50 kilométer távolságra például 100 liter tej vasuti fuvardíja (az üres kannának visszafuvarjával együtt) 1.90 pengő, 200 kilométerre 3 pengő. Ha tehát a gazda Budapesten, vagy más piacon 10 fillért kap a tej literjéért, 100 literért tehát 10 pengőt, akkor a gazda, — levonva a vasuti fuvardíjat — 50 km. távolságban 100 liter tejért 8.10 pengőt, 200 km. távolságban meg csak 7 pengőt kap. Ehhez igazodik országszerte a tej átvételi ára, átlag ugyanis 7—9½ fillért fizetnek az átvévők.

Ha azonban a gazda maga, vagy szövetkezetbe tömörülve, fölözi le a tejet, s csak a tejszint küldi a piacra, a 30 százalékos zsírtartalmu tejszín literjéért 1—1.60 pengőt érhet el. 100 liter 3.4 százalékos zsírtartalmu tejből (a magyar tejben rendszeresen több zsír van!) 12 liter 30 százalékos tejszín szeparálható. Literenként csak 1 pengőt számítva, 100 liter tej után a tejszín bevétel 12 pengő. Ebből levonjuk 50 és 200 km-re 12 liter tejszín vasuti fuvardíját, 46 és 96 fillért, a gazda tehát a feladótállomáson a 100 liter tejből fölözött tejszínért kap 50 km-nyire a piactól 11.54 pengőt, 200 km-re 11.06 pengőt. És megmaradt még a soványtej is.

A soványtej, akár emberi fogyasztásra kerül, akár feltakarmányozzuk (s milyen jó takarmány!), akár turónak, vagy soványsajttá dolgozzuk fel, literenként legalább 3—6 fillérjével értékesül. 100 liter tej lefölözésekor 88 liter soványtej különül el, ennek literjét csak 3 fillérrel számítva, a fenti tejszínárakhoz még legalább 2.64 pengőt kell hozzáadnunk. Végeredményben tehát a bevétel a következőképpen alakul: Tejet szállítva 100 liter tejért a gazda kap 50, illetve 200 km. távolságra 8.10, illetve 7 pengőt, a tejszínért és soványtejjért ellenben 14.18, illetve 13.70 pengőt. Még jobb az arány a feldolgozás javára, ha vajat, túrót, sajtot készítünk.

A tej feldolgozva tehát a piachoz közelebb 75 százalékkal, távolabb 96 százalékkal értékesül jobban! Ebből már levonhatjuk a tanulságot; ha a tejet feldolgozzuk, jobban járunk és

pedig aránylag annál jobban, minél távolabb esik a gazdaság a piactól.

De miből vegyen a gazda szeparátort? Az *Alfa Separator Rt. pl. 200 liter óráteljesítményű szeparátort 12 havi részletre, 420 pengőért szállít. Ebből a törlesztési évben egy napra 115 fillér esik, 200 liter lefölözésénél egy liter lefölözendő tejjel tehát 0.57 (fél) fillér esik.* (Kisebb teljesítményű szeparátor, természetesen, lényegesen olcsóbb.)

Tekintve, hogy — mint előbb láttuk — 100 liter tej után a tej és tejszín vasuti fuvardíjkülönbözete már 50 km-nél 1.44 pengő, literenként tehát 1.44 fillér, a szeparátor esetünkben a fuvardíjmegtakarítás egyharmadából törleszthető. Ugyanazt az eredményt kapjuk akkor is, ha kisebb, vagy nagyobb mennyiségű tej lefölözéséről van szó, feltéve, hogy a megfelelő nagyságú szeparátorral dolgozunk. A szeparátor önmagát törleszti, s azonfelül még busás, közvetlen jövedelmet hoz.

De hasznos hoz a szeparátor még közvetve is, amennyiben segítségével jövedelmező tehenészetet folytathatunk, a tehenészet trágyája pedig alapja az okszerű gazdálkodásnak.

A csemegezőlő-termelés jövedelmezőségének feltételei.

A borértékesítés nehézségei arra készítetik a szőlőgazdáinkat, hogy szőlőiket átojtsák vagy újratelepítsék olyan szőlőfajtákkal, melyeknek termése friss gyümölcs formájában piacra vihető.

Mindazáltal téves volna azt hinni, hogy minden talajon és minden fekvésben lehet jó csemegezőlőt termelni. *Pettenkoffer* Sándor, kiváló borászati és szőlészeti főfelügyelőnk, figyelmeztet arra, hogy csak a mélyrétegű, inkább laza és növényi tápanyagokban bővelkedő, egyszóval: gazdag talajok fogják beváltani e téren reményeinket. A tulkötött agyagon, a nedves talajon, a sovány homokon nem fogunk a csemegezőlővel boldogulni. A csemegezőlőt ugyanis a piaci publikum csak úgy fogja megvenni, ha a fürtök elég nagyok, elég zártak, a bogyók teltek, üdék, egészséges fényűek, mutatósak. Ilyen fürtökre csak a gazdag talajokon

számíthatunk. A sovány talajon apróbogyós fürtök teremnek, melyek bornak még egész jók lehetnek, de a szőlőpiacra nem valók.

Fontos, hogy a csemegezőlő tőkék sok napot és levegőt kapjanak. Így kapnak csak a fürtök üde színt és fényt. Ezért a déli lejtő, ennek is az alsó része lesz legalkalmasabb a csemegezőlő telepítésére, de semmiesetre sem a nedves, beárnyékolt területek, a páratelt levegő, mert a tartós nedvesség a fürtök egészséges fejlődésének árt.

A fajták kiválasztásánál a következő elveket tartjuk szem előtt: termeljünk korai, közepes, késői érésű fajtákat, hogy az időny kezdettől kezdve mindig vihessünk terményt a piacra s így az értékesítési lehetőséget kihasználjuk. Ne termeljünk azonban ugyanon érési idejéből sokféle fajtát, mert a termés értékesítése annál könnyebb, minél egységesebb az áru. A mi viszonyaink közt termelésre érdemesnek mutatkoznak a korai fajták közül a *Csabagyöngye*, a *Szőlőkerlek királynéja*, *Mathiász Jánosné* stb. Utánuk következnek a leghálásabb csemegezőlő, a *Chasselas* változatai, melyekkel hosszú ideig elláthatjuk a piacot, egyrészt, mert vannak közöttük korábban és később érő változatok, másrészt pedig, ha az időjárás megengedi, a teljes érettség beállta után is a tőkén maradhatnak a fürtök, sőt téli eltartásra is alkalmasak. A későiek közül a *Muscat Hamburg*, *Erzsébet királyné emléke*, *Pécsi szagos* stb. egyaránt megfelelők a célnak. Ügyelni kell azonban arra, hogy ha vidékünkön rövid és hűvös az őszi, akkor késői fajtákat ne telepítsünk, mert ezek nem minden évben érnek be.

Ha állandóan sok és szép fürtöket akarunk szüretelni, akkor egyrészt rendszeresen kell a szőlő talaját trágyázni, másrészt gondosan védeni a szőlőt a gombabetegségektől és rovarkártvevőktől, hogy ezek ne csufítsák el a fürt külső képét.

Készüljünk el tehát arra, hogy a csemegezőlő-termelés több gondot és munkát okoz, de — remélhetjük — hogy több bevételt is.

Apró jó tanácsok

Mézelő fákkal ültessünk be lehetőleg minden fátlant utat, teret, parlagot, mert csak így tudjuk pótolni az elmaradt tarlóleget. A legkiadósabb mézelő az akác, a hárs, a japán akác, az olajfűz, a bálványfa, a mogyoró, som, fűz, szil, fürtös juhar, végre a gyümölcsfa-félék.

ALFA SEPARATOR Rt.

Budapest, I. Csurgói-ut 15.

HETI TEREFFERE

Párizs—Berlin—Moszkva

Hordóizü a bor, ha hosszabb ideig üresen állott és előzőleg ki nem áztatott hordóba tettük. A hordóizü bort szellőztetés mellett fejtsük át kénezett hordóba, derítsük meg s ha esetleg rendes kezelés mellett nem javulna, szűrjük meg szénporrral.

Keves idén a széna, ezért etetésénél takarékoskodni kell vele és gazdaságosan értékesíteni a szalma- és polyvakészletet. A szalmafélék körül először a tengerzárát essünk meg állatainkkal, mert ez sokat veszít később tápértékéből. A polyvaetetés fokozása végett vegyünk melaszt igénybe, mely annak izletességét növeli. Az abrakfélék ára viszonylag alacsony, különösen a tengeri olesó, mert bő termése folytán nagy készlet áll rendelkezésre. Az erősen kiőrölt korpa még 6 pengős ár mellett is igen drága, sőt az aránylag olesóbb vörösliszt se versenyképes a tengerivel. A fiatal növevénykállatok és a tehének fehérjeszükségletét hazai olajpogácsafélékkel kell fedezni. A lenmagpogácsa az idén a szokottnál olesóbb, ennek folytán e jó takarmányt fiatal és tejlő állatoknál indokolt etetni. A cukorrépa is figyelembe jöhet. 1 kg. abrakot mintegy 4—5 kg. cukorrépával lehet helyettesíteni.

A magtengeri csövenkénti válogatását már mostanában elvégezhetjük. Csak olyan csöveket válogassunk vetés céljára, melyek jól benőttek s a fajta jellegének mindenben megfelelnek. A csövek két végét tanácsos lemorzsolni akként, hogy csak az egyenes sorokról, a cső középrészéről származó mag maradjon vetőmagnak. Az így nyert vetőmagot gondosan rostáljuk meg a lehától és a csutkamorzsáléktól, vékony rétegben helyezük el a padláson és időnkint forgassuk meg. Ugy a vetőmagnyerésre lemorzsolts tengeriből, de egyéb tavaszi vetőmagvainkból is kívánatos még a tavaszi vetést megelőzőleg próbaesirátatást végezni.

A jó borpincének legelső és legfontosabb kelleke, hogy állandó hőmérséklettel bírjon, téli és nyári hőmérséklete között az ingadozás ne legyen több, mint 3—4 C. fok, azaz nyáron, illetve ősz felé, mikor a pince legmelegebb, ne legyen 12 C. foknál melegebb, de télen se hűljön 8—9 C. fok alá. Ez pedig csak úgy remélhető, ha a pince elég mély, mert csak elegendő vastagságú földréteg mellett tudjuk elérni azt a célt, hogy a téli és a nyári hőmérséklet közel egyforma maradjon és nagy ingadozást ne mutasson. Kisebb pincéknél dupla szalmafonatu ajtóval vagy a földfeletti oldalakhoz támasztott tengeriszárkévvel és szalmaszálalétrágyával lehet némileg a hőmérsékletet szabályozni. A jó pincének nem szabad nedvesnek lennie! A nedves pincében a hordók gyorsan romlani kezdenek s rendben tartásuk sok munkát kíván. Az ilyen nedves, vizes pince levegője állandóan telve van penészgombák csíráival, melyek dohos szagot árasztanak. Fontos, hogy a pince levegője állandóan tiszta legyen s ezért a pincét el kell látni olyan szelelőlyukakkal, melyeket a szűkség szerint nyitni vagy zárni lehessen.

A gazdakör olvasószerájában igen nagy a népszerűség. Üres szék alig akad, pedig behozták már mind a másik helyiségekből is. Akinek csak jut, bujja az újságot, mintha a szemével akarná átfurni, hogy azt is kiolvashassa belőle, amit ő gondol hozzá, mint szegény ember a krumpileveshez a kolbászt.

Mert igencsak krumpileves most a világ, de kolbász nélkül, ha csak sok helyütt még a krumpli is nem hiányzik belőle, ami aztán már istentelen nagy bajokat okozhat a rotyogó világ egyes tájain.

Bagoly Dénes okoskodik ilyenformán dörmögéssel, Barcza Benőnek juttatván a szót, hogy a körül ülők is részesüljenek belőle.

— Mi az a Hitler harmadik birodalma, egykomám? — löki át a kérdést Barcza Benő Bagoly Déneshez.

— Hát Németország! — adódik a kurta felelet.

— Azt tudom, de miért harmadik?

— Azt meg én nem tudom.

Az emberek mosolyogva néznek össze.

— Erre kíváncsi most a világ! — dörmögi Szekér Tóni.

— Hát lehet is — bólogatnak többen.

— Nagy kavarodás lesz még ebből, — vélekedik Verpeléti gazda.

— Az-e?

— Az! — mondja határozottan Verpeléti gazda. — Mert a gonosz és romlott Európa minden kapzsi bűnének következménye a hatalmas német népen ütődik most ki és vagy megindul az észretérés és javulás folyamata, vagy még nagyobb baj zudul az emberiségre. Kitérés már nem lehet.

— Ideje is! — helyeselnek jobbról-balról.

— Mert nézzétek, legyütni még olyan óriási nemzetet is lehet, ha az egész világ összefog ellene, mint a német. De gyarmattá süllyeszteni, védtelenné tenni, a csecsemők falatjág sarcolni még sem lehet a földrészt legelőtrevalóbb néptörzset, mert a türelme elfogy, széttöri bilincseit és leigázoí arcába vágja.

— Éljen Hitler! — kiáltja Csorba Marci.

Verpeléti gazda mosolyog:

— Senki sincs köztünk, aki megcáfolna, Marci öcsém, de a Hitler ünnepeltetését bizzuk csak a németekre. Ők ismerik jobban, ők biznak benne s ők tudják, mit akarnak vele és általa. Mi legyünk résen. Figyeljük az eseményeket s igyekezzünk azokból okulást meríteni.

— De mit? Azt mondja meg kend?

Verpeléti gazda elgondolkozik:

— Barcza Benő azt kérdezte azelőtt, hogy mi az a Hitler harmadik birodalma és ti tanácstalanul forgattatok a kérdést, pedig annál egyszerűbb és érthetőbb alig van ma. Hitler harmadik birodalma a talpra állni akaró, a jogait követelő, az élni óhajtó s a nemzetközi maszlagokat lerázni törekvő Németország, amely a vörös rémet és sárگا zsarnokot igyekszik megfojtani.

— Miféle sárگا zsarnokot? — vágnak közbe többen. — A japánt?

— Nem, hanem az aranyat, a világ kegyetlen és belátástalan zsarnokát, amely semmivel sem kevésbé nemzetközi és romboló, mint a kommunizták ötagú csillaga. Annak, hogy a kommunizmus fekélye az emberiség szenvedő testén olyan ijesztő mértékben harapózott el, igen nagy mértékben oka az arany önzó kapzsisága, amely még a nemzetek élete árán sem akar irgalmat ismerni. Az arany az aszályt okozó perzselő fény, a kommunizmus a nyomát követő árnyék. Ez ellen a vörös-sárگا harc ellen kell védekeznie minden elnyomott nemzetnek, ha talpra akar állani. Ezt a harcot vívja most Németország. Egyelőre csak odahaza, a határain belül. Most a nemzete létét fenyegető vörös lidérc lángja ellen küzd, hogy aztán visszaszerzett öserejével azt a bilincset is széttörje, amelyet az arany hatalma erőltetett rá.

— Hát azt szét is fogja törni! — erősöködik Csorba Marci.

Verpeléti gazda befejezi a szót:

— Ami most Németországban történik, már nem egy nemzet sorsáról való döntés, hanem világkérdés. Kájánul figyel oda a zavarost váró moszkvai vörös rém, ijedten sápadzik tőle az uralmát féltő párizsi arany és feszülő önérzettel nézünk oda mi is, mert rabságunk végét, a becsületes nemzeti munka diadalát, a magyar erő megfeszülését és hatványozását várjuk tőle. A boldogabb jövő elkövetkezését, amit már semmiféle földi hatalom fel nem tartóztathat, ha magunk is bizzuk benne, mint a németek... Ha egyet akarunk...

JÁNOS GAZDA.

Mutasd meg szomszédodnak is a VASÁRNAP-ot!

GAZDATUDÓSÍTÓ FALUSZÖVETSÉGI HIREK

Saját erejéből épít kulturházat a Hajduböszörmény-bodai fiókszövetség. Február hó 12-én tartotta a Hajduböszörmény-bodai fiókszövetség évi rendes közgyűlést. Az elnöki jelentés megállapítja, hogy az elmúlt évben újabb lépéssel közeledett a fiókszövetség ahhoz, hogy saját háza legyen. Kosárfonó-tanfolyamot rendezett, ennek jövedelméből és a tagok áldozatkészségéből majdnem teljesen összegyűlt a szükséges építkezési anyag, úgy, hogy ez év folyamán a meglévő telekre felépítik a kulturházat. A közgyűlés nagy lelkesedéssel és elismeréssel vette ezt tudomásul. A megejtett tisztújításon a következő tisztikart választották meg: Elnök: Valkó János; al-elnökök: Erdős Sándor, Biri Sándor, Borsi Sándor; titkár: Szabó Károly ref. tanító; pénztáros: Kardos Lajos; könyvtáros: Hadházi Antal; ellenőrök: Anyfal István, Domokos János; választmány: Abai Gábor, Biri Márton, Győri Imre, Helle József, Kertész István, Kovács János, Marton István, Mezei András, Szabó Antal, Szegedi István, ifj. Tóth Imre, Varga Gyula.

Magyar mének Bulgária részére.

Szófiából érkezett hír szerint a bolgár földművelésügyi miniszter 1933. évi programjában magyar mének beszerzése is szerepel a bolgár lótenyésztés feljavítása céljából.

Februárban 32 vagon vajot vittünk ki külföldre.

A Tejtermékek Közös Árjegyző Bizottsága legutóbb tartott ülésén megállapította, hogy folyó évi január hó 24-től február hó 23-ig 32 vagon vajot szállítottunk ki vámkülföldre.

Tanfolyam az esztergomi és Szeged-királyhalmi erdő- és vadőri iskolánál.

A m. kir. erdőőri és vadőri iskoláknál (Esztergom és Szeged-Királyhalom) az 1933 szeptember havában megnyíló tanfolyamra való felvételi kérvényeket ez évi június hó 1-ig kell benyújtani. A részletes pályázati feltételeket 40 fillér előzetes beküldése ellenében a m. kir. erdőőri és vadőri iskola küldi meg az érdeklődőknek, amely iskolába a pályázó magát felvétetni kívánja.

Kedvezményes áru cukrot kapnak a méhészek.

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület kérésére a pénzügyminiszter az inséges méhesaládok felsegítésére öt vagon kedvezményes adózású tiszta kristálycukrot engedélyezett. A cukrot az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) osztja ki. A cukor ára kg-ként 85 fillér. Minden inséges méhesalád után 5 kilogramm cukrot igényelhetnek a méhészek.

A lenrost-termelés feltételei.

Az Ipari Növénytermelést Irányító Bizottság közli, hogy az idei lenrosttermelés feltételeket a gyárakkal folytatott tárgyalás eredményeképpen a következőkben állapították meg: 280 kat. holdra kötnek lenrosttermelést szerződést a következő üzemek: Pannónia Kender- és Lenipar Rt., Nagylak; Fiedler János lenipari rt., Komárom. Az árak a következők: I. oszt.

Maurice Chevalier,

a legkittünőbb francia filmszínész, legújabb partnerével, egy ennivaló kisbabával.

tályu lenkóró beváltási ára 102 kilogrammonként 8 pengő, II. osztályu 6 pengő 40 fillér, III. osztályu 4 pengő 50 fillér. Az árak feladóállomásról értendők, vagyis a vasúti szállítás díja a gyárakat terheli. Az előleg kat. holdanként vetőmagban és készpénzben együttesen 80 pengő.

H I R E K

Negyedszázados jegyzői jubileum Bakonycseryén

Maradandó emlékü napra virradt február hó 25-én a veszprémmegyei Bakonycserye község közönsége. E napon töltötte be Vidor Géza községi főjegyző munkásságának huszonötödik évét. Délután 1/2 órákor a község és a körjegyzőséghez tartozó Szápár község képviselőtestülete együttes diszgyűlést tartott. Szilka János bakonycseryei bíró megnyitva a gyűlést, kijelölte Czémán István és Cseplák János képviselőtestületi tagokat, hogy személyes küldetésben kérjék fel az ünnepeltet a gyűlésen való megjelenésre.

Rövid idő elteltével nagy közönség sorfalai között jelent meg a község háza tanácstermében a jubileum, akit lelkes ünnepeléssel fogadtak. Az elnöklő bíró néhány szóval méltatta a főjegyző érdemét és azoknak jegyzőkönyvbe foglalását indítványozta. A szápári bíró hasonló indítványa után a képviselőtestületek az indítványt elfogadták.

Most Szlovák Pál ev. lelkész a közönség és a bakonycseryei evangélikus egyházközség, Czémán István r. k. tanító a bakonycseryei római katolikus egyházközség, Vaskó Pál Szápár község közönsége, Dreier Adolf a szápári római katolikus egyházközség és leventegyűlés, Tüskés István tanító a tantestület, Feldmann Mór az iparoskör, Mundy Andor tési körjegyző kartársai nevében és még sokan mások

köszöntötték az ünnepeltet, aki meghatotlan válaszlott az üdvözlésekre.

Az üdvözlésekből kitűnt, hogy ez alkalommal nemcsak a hivatalos eljárásában emberies és megértő hivatalnokot, hanem a lakosság szerető atyját ünnepelte mindenki. Egész életét jellemző egyszerűségben nem akart ő ünneplést, tisztelői azt meglepetésszerűen készítették elő. Földi kincseket gyűjteni nem tudott, de megszerzte községe, népe és ismerősei páratlan ragaszkodását és becsülését. Tisztelői emléktárggyal, a római katolikus egyházközség pedig, melynek világi elnöke, virágcsokorral kedveskedett neki.

A diszgyűlés után száz teritékes estebéd volt a Kulturházban, mely alatt a Kisgyóni Bányatelep ének- és fuvószenekara szebbnél-szebb számokkal szerepelt Cseplák János karnagy vezetése mellett.

Meghalt a tihanyi apát. Máty Engbert dr. tihanyi apát, a magyar bencés rendnek tagja, ny. tankerületi kir. főigazgató, életének 68. évében Tihanyban elhunyt. Nemrégiben mult őt esztendeje, hogy tihanyi apáttá nevezték ki, amely állásában buzgó tevékenységet fejtett ki.

Revizós propagandaszólk a leventék számára. Csoltkó Kálmán testnevelési százados üdvös propagandát kezdett. Az a célja, hogy a leventéket olyan zászlókkal láttatja el, amelyek a revizós eszméket hivatottak a nép előtt ismertetni. Borsod vármegyében kezdette meg ezirányú propagandáját. Andornak községben a zászlóanya Mocsány Lajosné lesz. Mezőkövesden a római katolikus és a református lelkészeket és a zsidó hitközség rábízját kérik fel a revizós zászló fel-szentelésénél leendő közreműködésre.

Madár vadászat gépfegyverekkel. Ez a ritka vadászat Ausztráliában fordult elő. A kártékony emu-madarak Campion kerületben annyira elszaporodtak, hogy a kormány gépfegyveres osztagokat rendelt ki az elpusztításukra. Nem kevesebb, mint huszezer kártékony emu-madár pusztítja a farmerek vetéseit... Az emu egyébként nagy fajtája, erős madár.

A magyar válogatott futbalcsapat legyőzte a hollandokat. Vasárnap, március hó 5-én zajlott le Amszterdamban, a holland-magyar válogatott labdarugó-mérkőzés. A csatát a magyar csapat nyerte meg 2:1 arányban, öregbitve a magyar sport jó hírnevét.

Négyezer éves kenyeret találtak Németországban. A németországi Schnitzenau község határában 88 kőkorszakbeli sir felbontása alkalmával ritka érdekességeket találtak. Négyezer éves agyagedények, kőszerszámok, borostyanholmik mellett többek között buzát is felfedeztek, amelyek az agyagedényekben teljesen sértetlenül megmaradtak. De, ami még érdekesebb, találtak keményítőlisztet, gyümölcsmaradványokat, moggyorót, sőt buzakenyeret is... 3

Kis fiannak, március 15-én

*Valamikor régen . . . mult idők kódében.
Gyászos, sötét felhők fenn a magyar égen.
Rajtunk szolgáljárom, idegen akarát
Durrán hárásolja a magyar javakat!*

*Csak sóhaj száll . . . börtön a jutalom . . .
Olmütz, Kufstein vára . . . mennyi köny,
fájdalom.*

*Millió magyarnak vérző szive-vágya
Szabadság napjának égi ragyogása!*

*Szellő bontogatta a vágyak szárnyait . . .
Kereste, kutatta hazánk nagy fiait . . .
Vasvárik, Petőfik szava szívet gyújtott,
Hazánkért élni, vagy meghalni tanított!*

*Vihar lett a szellő, tombolt-dult harsogra,
Zsarnok sötét felhők szakadnak rongyokra!*

*Felébred a magyar látra szivedobogóra:
Felhőtlen új eget, esillagát ragyogóra!*

*Csillagszöportörzés riadóvá harsant
Lángbetűkkel írva fel a Talpra magyari!
Üstökös nyomában honvédsereg támad:
Villámként rakitra, világtól csodált had!*

*Szabadság napja tündöklőn ragyogott,
Lehult a rabbiúcs, kézben kard villogott!
Volt-e más nemzetnek ily dicső tavasz?...
Fineskám tanuld meg, hirdesd lángra
gyulva . . .*

Ez volt a világnak legszebb márciusa!

Ira: POLGÁR FERENC (Gyátszólló).

A Varjas Juli néni tudománya. Budapestben nemrég nyílt meg az *Iskolánkivüli Népművelési Bizottságnak* az írástudatlanok, az anafabéták tanítására szervezett tanfolyama. Szemérmatosan elfogódva, meghatónan öreg tanuló, illetőleg tanulni akarók is összejönnek itt. Az egyik legmeghatóbb, legkedvesebb öreg növendék talán éppen a 73 éves *Varjas Juli néni* a hóna alatt szorongatott palatáblájával. Kérdezzük:

— Juli néni, hát miért kezdte meg ilyen későn az iskolába járását? — Meghatódottan, de értelmesen feleli az életkérdésektől igen megviselt kedves öreg néni:

— Hát, lelke, amíg meg nem öregedtem, szaporán dolgoztam, mindig aprókomortól kezdve. . . Nem jutott idő iskolára. Most, hogy megöregedtem, ráérek. Sokat járok a templomba és fáj nekem, hogy nem bírom olvasni a *bibliát*. . . A biblia végett tanulok meg írni-olvasni, s ez az öröm vár reám!

Amikor a mi fajtánknak a vénje, a gyengébb neme is ilyen, szabad-e csüggedni nekünk?!

Levente - vonószekerek alakult Peremartonban. A *peremartoni* leventeegyesület *Éllő Lajos* leventepri-más vezetése és *Szabó Sándor, Préner Imre, Préner János, Szilvai Ferenc* leventékből álló bandája már két év óta szinte magánszorgalomból gyakorolta magát, hogy életre kelthesse a leventék szórakozására szolgáló *ingyen muzsikát*. Törekvésükben önzetlen támogatójuk volt ifj. *Éllő János* közbirtokossági elnök, aki szóval,

de anyagiakkal is serkentette őket az előrehaladásra. Február hó 28-án, husz-hagyókedden mutatkozott be a törekvő ifjusági zenekar a *peremartoni népházban* rendezett leventemulatságon, melyen résztvett a leventeegyesület valamennyi működő tagja, de a szülők is leányaikkal és az összes résztvevők igaz örömmel állapították meg, hogy a mai rohanó, önző világban valódi boldogság csak ott van, ahol a fiataltság apraja-nagyja, ily szépen, egymást megértve, magát jól érezve köszöni meg a rendezők munkáját. Az estet a zenekar a Himnusszal nyitotta meg, majd éjfélig szolgáltatta a zenét és a fiataltság egy kellemes est emlékével távozott. A község új bír-ja: *Szabó Sándor*, rövid működése alatt már megmutatta, hogy minden közéleti munkának, így a leventék működésének is, támogatója kíván lenni.

Teaest Peremartonban. A *Mansz Peremarton-berhidai és kiskovácsi csoportja* tagjai szórakoztatására és anyagi erejének növelésére szépen sikerült műsoros tea-estet rendezett február hó 22-én. A csoport *Kovácsics Ella* elnöknő önzetlen, fáradságot nem ismerő vezetése mellett munkálkodik *Kenessey Mária* szövömester irányítása szerint a vászon-, stb. szövésben és *Lacza Józsefné* tanfolyamvezető oktatása mellett a szabás-varrásban. A komoly munka változatosabbá tétele volt egyik célja a teaestnek. A dícséretreméltó műsört *Fischer Ferenc* konferálta s utána kitünően szerepeltek *Brand Ilonka, Rács Ilonka, Kiss József, Kovács Juliska, Rács Lajos, Tremmel Piri, Lacza Bözsike, Kovács Kálmán, Ficzek Jolánka, Lacza Baba, Nagy Imre*. Az esten résztvettek *Bogisich Gyuláné* védnöknő vezetése mellett a háromi község önzetlen, összetartásért lelkesedő tagjai és az est anyagi és erkölcsi eredménye volt a vigalmi bizottság nagy munkájának gyümölcse. Nagyan elősegíti az összejövetelek megrendezését a *Falu-szövetség peremartoni fiókjának népház-vezetősége*, amely mindenkor díj- és költségmentesen bocsátja az épületet és annak minden berendezését a *Mansz rendelkezésére*.

A „cigaretta” százéves évfordulója. A *pipa* maholnap kimegy a divatból. A *tubák* meg már csak szóbeszédben fordul elő — ritkán. A *„börzsivar”*-hoz csak a jómódl juthat hozzá. Az olcsóbb *papír-szivarka*, a *cigaretta* vált általánosabbá. Ennek bizonyos fajtái a szegény embernek sem elérhetetlen drágák. Sokakat érdekelhet tehát a hír, hogy *Franciaországban* most készülődnek a *cigaretta* százéves évfordulójának megünneplésére. Az *első cigaretta* ugyanis egy *Afrikában* harcoló francia katonára készítetté volna. Nagy esomé dohányhoz jutottak valamiképpen, de mivel pipájuk nem volt, ez a találékony francia katoná sodorta először papírba a dohányt, ami által azután megszületett a cigaretta-készítés mindmáig kitartó, hihetetlen arányokban és változatokban fejlesztett ötlete. . . S egyedül a franciák tavaly is több mint 18 ezer millió cigaret-tát füstöltek el, aminek arányában fokozódik a „grandnáció” és az emberiség — *idegensége* is.

PÁSZTORTÜZ

A pusztasomorjai magyarok élelmessége

A magyar föld csodás értékei közé tartozik a *Trianon* által megcsonkított *Moson vármegyéből: Pusztasomorja*. A németajku lakosság szomjas tengerében sziklaszilárd kis magyar sziget ez századok, sőt úgy lehet a honfoglalási első települések óta.

Ez az érdekes kis magyar falu ott a *trianoni határszélre* szorítottan valójára a kard élén — táncol és így az sem csoda, ha kifejlesztette és meg-edzette és sokféleképpen simulékonyra tette a *pusztasomorjai magyarok élelmességét*, akiknek a faluja azért is érdekes, nevezetes falu, mivel mindnyáján atyafiak. A magyarságukat ugyanis csak úgy tudják megőrizni, hogy egymás között házassodnak. A föld persze nem szaporodik, azért a különféle háziipari készítményekkel igyekeznek szaporítani a garast és pedig még a mai nehéz időkben sem eredménytelenül. Tul a határon, az osztrák földön, a németek között házalnak és kereskednek a kapos, népszerű készítményekkel. Mint a *szegedi Tisza* mellett az *Árpád-királyok* korabeli *Tápe* községnek hasonló sorsközösségben, de legalább magyar szomszédok között élő szorgalmas, ügyes népe, úgy a *pusztasomorjaiak* is főként gyékényfonat-készítményekkel arattak, sőt aratnak sikereket. A „*Dunántúli Hírlap*”-ból olvasom, régen híres készítményekkel állandóan jártak az osztrák országutakat és helységeket, mint akár nálunk idehaza selymes dolgoikkal a matyónók, faragott áruikkal és varrottasaikkal a *kalotaszegiei*. . . A *pusztasomorjai magyarok gyékényfonatu portékáikkal* egészen az olasz határig elköboroltak és soha nem történt meg, hogy el ne adták volna áruikat. Kerültek olyanok közülök, akik *Bécsben* és a *délosztrák városokban* állandó raktárt tartottak *kapos háziipari készítményeikből*.

A határozatok óta természetesen megváltozott és megnehezült a *somorjai magyaroknak* kedvező helyzet, *Ausztriába* most már nem vihetnek be készárut. . . Addig, addig vakarták azonban a *fülük* tövét ezek a jó kereskedő és leleményes *somorjai magyarok*, hogy az előttük bezárt zsákutcából mégis szerencsésen kijutottak. Mivel ugyanis a *feldolgozatlan gyékény átvihető a határon, átvitték a nyersanyagot a háromnapos határátlépési igazolványukkal és ott azután az első faluban, a megértő, jó szomszéd német sógoréktól bérelt helyiségekben megfonják és elkészítetik a híres gyékénykészítményeiket. . . S azután, ha már hazatértek is, az osztrák megbizottjaik könnyen, simán elintézték a *somorjai kapos készítmények piacra-vivését és értékesítését*.*

MÓRICZ PÁL.

Ha hinálok . . .

Ha hinálok, hát jönnél-e velem bizonytalan vándor-madár utra, a fellegek és mélységek között, hol nem vigyáz, csak édes szerelem?

Ha mondanám így téli délután: „Már a darvak is messzire szálltak, menjünk mi is el csicseregő párom a délre szálló fellegek után.”

Volna-e szárnyad szállni tengeren, eltemetve minden régi vágyat, elfeledve minden régi képet, ha hinálok, hát jönnél-e velem?

Beküldte: ifj. KISS S. JÁNOS (Tácról.)

Komjádi Béla meghalt. A magyar uszósport és a világhírű magyar vizi-pólójáték vezére március hó 5-én meghalt. A negyvenegy éves sportember fanatikus harcosa volt a magyar sportnak, tele duzzadó életerővel, emberszeretettel, tennivágyással és nemes jószándékkal. Halála az egész magyar sporttársadalmat gyászba döntötte, de a sportvilággal együtt gyászol az egész ország, mert a magyar uszósport sorozatos nemzetközi diadalai az ő nevéhez fűződtek. Március hó 7-én temették el óriási részvét mellett.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. A galagonya-magot hogy és miként kell vetni, hogy kikeljen? 2. Hol van Budapesten a tudakozóiroda? (S. J. Mikófalva.) — **Felelet:** 1. A galagonyamagvakat ősszel husostul vetjük el s így kellő nedvesség és melegség mellett tavasszal ki is kelnek. A szárazon tartott magvetés két évig is elfekszik. 2. Nem tudjuk, hogy milyen irányban kíván tudakozni. A budapesti főkapitányságon van tudakozóiroda, amely a Budapesten bejelentett lakással bíró lakosokat tartja nyilván. (Címe: Főkapitányság, Zrínyi-utca). Legutóbb a főváros állított fel a Központi Városházán egy tudakozóirodát, amely felvilágosítással szolgál arról, hogy az egyes ügyek melyik hivatalhoz tartoznak. (Címe: Tudakozó Iroda, Központi Városháza.)

Kérdés: A könyvet, amelyet rendeltem, megkaptam, de ebből nem tudhatom meg, hogy mi a baja az állatnak. Vettem egy állatot és egy orvos azt mondja, hogy tüdőgöbös. Visszaadhatom-e a volt gazdájának és ő kötelese-e visszavenni? (5468. számú előfizető, Pápateszér.) — **Felelet:** Ne csodálkozzék azon, hogy egy könyv elolvasása után nem tudja megállapítani, hogy mi baja van az állatnak. Gondolja meg, hogy nyolc középiskola után az állatorvosjelölteket négy esztendeig tanítják reggeltől estig, míg végre képesítettek lesznek a betegségek felismerésére. A tinót az eladó csak akkor köteles visszavenni, ha a betegség már a vételkor jelen volt az állatban. Önnek tehát az a teendője, hogy bizonyítványt kér az állat-

orvostól, mely szerint a tüdőgöb az eladáskor az állatban már benne volt; aztán két tanuvál aláírt ajánlott levélben értesítse szündefőnököt az eladót. Ha ez nem jelentkezik, akkor nem marad más hátra, mint ügyvéddel felszólíttatni és beperelni.

Kérdés: Joga van-e a takaréknak a 6300—1932. M. E. rendelet 16. §-a alapján megajánlott, a kataszteri tiszta jövedelem negyvenszeresét kitérő vételi ajánlatra ráigérni? (Pinkóczy Kálmán, Tiszasüly.) **Felelet:** Mindenkiné joga van, ha a bányatérlet lezetsi s ajánlata legalább egy százalékkal magasabb.

Kérdés: Egy kamra után 1916 óta a házadót úgy fizetem, mintha az lakószoba volna. Ot évre visszamenően az adóhivatal helyesbítette, illetve visszatértette a helytelenül kifizetett adót, mit tegyek? (Nagy Pál, Cece.) — **Felelet:** Felebbezze meg az adóhivatal végzését és a pénzügyigazgatóság helyt fog adni kérdésének.

Kérdés: Apósom egy öröklakást az anyósomra hagyott, van-e joga anyósomnak az öröklakásban albérlőt tartani? (Baranyamegyei előfizető.) — **Felelet:** Ha még az öröklakást meg is vonta volna végrendeletében az özvegytől azt, hogy a kérdéses lakásban albérlőt tarthasson, még abban az esetben is joga van ehhez, mert a magyar jog szerint az özvegyet férje összes ingó és ingatlan vagyonán életfogytiglan haszonélvezet illeti meg.

Kérdés: Bérletből egyszerűen kivetek és másnak adták oda. Mit tehetek? (H. J. Perkáta.) — **Felelet:** A bérletből még nemfizetés esetén is csak felmondás útján tehetik Önt ki s így amennyiben ez meg nem történt, kérheti Ön a bíróságnál sommás visszahelyezési perrel, hogy a bérletbe Önt helyezték vissza. Amennyiben ezt nem tenné, az esetben is a 12 hold bevetésére fordított vetőmag és munka ellenértéke Önnek jár; természetesen azonban bértartozásába beszámítandó.

Varga András előfizetőnk, Telkibányáról (Abauj-Torna vármegye), arról értesít bennünket, hogy a községben több vagon szén vásárolható napi áron. Érdeklődők forduljanak közvetlenül a megadott címre.

Kérdés: Hol kapható és mibe kerül a Rádiós Gazdasági Füzetek bekötési táblája? (375. sz. előfizető.) — **Felelet:** Kapható a Pátria-nyomdában, ára darabonként 80 fillér. (Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

Kérdés: Az 1932. évre járó hadikölönsegélyemet még nem kaptam meg, irjak-e újabb kérvényt? (P. A.) — **Felelet:** Olvassa el a „Vasárnap” ezévi 5-ik számában az első és második oldalon a hadikölönsegélyek állására vonatkozó közleményünket. Újabb kérvényt írni teljesen felesleges.

Kérdés: Kaphatok-e gyümölcsfakészítési utmutatót? (S. K.) — **Felelet:** Minden előfizetőnknek, aki kéri, elküldjük a tájékoztatót. Önnek is postára adtuk. Nagyon örvendünk, hogy ilyen sokan érdeklődnek a tájékoztató iránt, mert az exportképes, tehát könnyen és jó áron értékesíthető gyümölcsöt csak megfelelő szaktudással lehet természetni. Tessék az utmutatót gondosan átolvasni és megszívlelni a benne foglalt tanácsokat.

Kérdés: Hol kapható korai csemegeszőlőessző? (P. I.) — **Felelet:** Forduljon a m. kir. földművelésügyi minisztérium szőlészeti és borászati osztályához. Címe: Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz.

Kérdés: 1. Gazdaságomról könyvet szeretnék vezetni, a szükséges nyomtatványokat hogyan és hol kaphatnám meg? 2. Futor tukarmánymentet hol és milyen árban szerezhetnék be? 3. Olyan fegyvert, melynek van fegyvertartási engedélye, de vadászfegyve nincs, szabad-e máshova is venni és kártékony állatokra löni? 4. Szántóföldemen a mesgyétől milyen távolságra szabad fákat ültetni? (P. Á.) — **Felelet:** 1. Forduljon a m. kir. földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági szakoktatási osztályához. (Címe: Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz.). 2. A Futor kapható a Chinoin vegyészeti gyárban, ára métermázsánként 9.50 pengő. Cím: Ujpest, Tó-utca 1. 3. A fegyvertartási engedély és a vadászati jog gyakorlásának előfeltételét képező vadászati engedély egymástól teljesen függetlenek. Ha az illetőnek csak fegyvertartási engedélye van, úgy vadászati jogot nem gyakorolhat, csak a saját földjén levő kártékony állatokat pusztíthatja, ehhez ugyanis vadászati engedély nem szükséges. 4. Fát földjén a mesgyétől olyan távolságra szabad ültetni, hogy a felnövekvő fa törzse átmérőjének megfelelő köz maradjon a fa törzse és a mesgye között. Az átnyuló galyakat tartozik eltávolítani, mert ha nem teszi, szomszédjának joga van ezt megtenni, ez esetben azonban tartozik a levágott galyakat Önnek kiadni. Mezőgazdasági kérdésére később küldünk választ.

Kérdés: Hogyan lehet bejutni a pécsi szerzetesekhez? (É. I.) — **Felelet:** Nem közölte, hogy melyik szerzetesrendbe akar bejutni és hogy mint tanuló-e, vagy mint szerzetesnövendék. A cisztercita rend reálgimnáziumának címe: Pécs, Széchenyi-tér 11. Az Irgalmas-rend: Széchenyi-tér 5. Tessék közvetlenül ezekre a címekre írni és kérdéseire a szükséges felvilágosítást meg fogja kapni.

Kérdés: 1. Erdész szeretnék lenni, mikor és hol van az erdészeti iskolába a felvétel, milyen előképzettség kell hozzá? 2. Folyamőr szeretnék lenni, hol, mikor kell jelentkezni és milyen végzettség szükséges? (K. A.) — **Felelet:** 1. Erdészeti szakiskola Esztergomban van, felvétele kérvény útján kell jelentkezni, melyben igazolandó, hogy a folyamodó 17-ik életévét már betöltötte, de 21-ik életévét még nem kezdte meg, a középiskola (gimnázium, reáliskola, polgári iskola) negyedik osztályát sikeresen elvégezte, ép, erős, egészséges a testalkata, különösen jó látó, halló és beszélőképessége van és eddig kifogástalan erkölcsi magavisele-

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálókék, fűkaszálók

marokrakó és kéveköto aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok motoros- és gözcséplőkészletek, szecslovakók, repavágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályának

szerezhető be legjutányosabban.

tet tanusított. Az erdőgazdasági iskola tanfolyama két évre terjed. A szakiskolába felvett hallgatók azonban előbb egy év tartamára valamely erdőgazdaságba helyeztetnek el gyakorlati szolgálatra és csak azután kezdik meg az iskola két éves tanfolyamát. 2. Folyamórséghez felvétel, tudomásunk szerint, ezidőszertint nincs. Tessék közvetlenül a m. kir. folyamórség parancsnoksághoz fordulni, címe: Budapest, 1., Országbír-utca 30.

Kérdés: Küldhetnek-e nekem *gyümölcs-fakészési tájékoztatót?* (D. Gy.) — **Felelet:** A tájékoztatót elküldöttük címére.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. P., Jászberény. Őszinte örömmel köszöntjük újra előfizetőink táborában és reméljük, hogy munkánk tetszésével fog találkozni. — **N. I.** Fogadja leghálásabb köszönetünket azért, mert táborunkat új előfizetővel szaporította. Ön megérti törekvéseinket és önzetlenül támogatja azoknak sikerét. — **Sz. I., Bogyoszló.** Az Utmutatót elküldöttük címére. Ön helytelenül ítéli meg a helyzetet. Mi nem a „Rádiós Gazdasági Előadások” című füzetek helyett adjuk a heti rádióműsort. Ezeket a füzeteket eddig a földművelésügyi minisztérium bocsátotta rendelkezésünkre; sajnos azonban — valószínűleg anyagi okokból — a minisztérium hónapok óta egyetlen füzetet sem nyomtatott ki és többszöri sürgetésünkre azt a választ kaptuk, hogy még mindig nincsenek abban a helyzetben, hogy a füzeteket újra kiadják. A füzetek elmaradásáért tehát nem bennünket illet gáncs. Remélhető azonban, hogy valamiképpen mégis csak megtalálják a módját az előadások újbóli kinyomatásának. — **N. L., Pécel.** Sajnáljuk, hogy levele akkor érkezett, amikor már verse ki volt nyomva, így nem tudunk eleget tenni kérésének. Elbeszélést egyelőre — szűkreszabott terjedelműnk miatt — nem kérünk. — **G. F., Felsőmocsolád.** Rejtvénye jó; kérdéseire a „Tanácsadó” fog válaszolni. — **F. S., Dunaszentbenedek.** Köszönjük elismerő sorait és természetesen találjuk azt, amit ír. De talán ismerősei körében meg tudna valakit nyerni lapunk előfizetőjének. Kérjük ezirányú támogatását. — **P. A., Vásárhelykutas.** A lapot a kért módon megindítottuk, nap-tárral, befizetési lappal együtt; előfizetési díj félévre 4 pengő; negyed évre 2 pengő; az Ön előfizetését a pénz beérkezése után március hó elsejétől fogjuk számítani. — **Ifj. K. S. J., Tác.** Versét mai számunk közli. — **G. B., Fehérgyarmat.** Hálás köszönettel vettük a megküldött címet, melyre a lapot megindítottuk. — **V. T. K., Tiszapüspöki.** Legnagyobb sajnálatunkra kérését nem teljesíthetjük, mert Ön eddig is nagy kedvezményben részesült. — **Özv. S. I., Váralja.** Ha reményeink valóra válnak és előfizetőink új hívek szerzésével segítségünkre lesznek, úgy megvalósíthatjuk az árleszállítás kérdését. — **F. K., Borsodivánka.** A vers formailag tökéletesen alkotás; nem közölhető; képrejtvényt — sajnálatunkra — nem közlünk, másfajta kérünk; a kért füzetek nem állanak rendelkezésünkre. — **Sz. J., Kislang.** Szíves elnézését kérjük, amiért elkésve válaszoltunk, de rajtunk kívül álló okokból törtenék. A rádióműsor és rádiós gazdasági előadások helyett — sajnálatunkra — nincs módunkban mást küldeni. Mivel azonban ezután havonta egyszer egy mellékletet is fogunk adni, azokban majd

helyet fog foglalni olyasmí is, amit Ön kért. — **K. J., Füzérradvány.** Kérjük, tessék helyben utána járni a dolognak, mi ugyanis minden egyes alkalommal pontosan megküldjük az Ön címére a lapot, úgy látszik, ott kallódik el valahol. Befizetési lapot küldöttünk. — **E. A.** Befizetési lapot küldöttünk. — **F. A., Dévaványa.** Közlünk belőlük. — **Ifj. J. L. és Sz. F., Tiszaderzs.** Szívesen közlünk belőlük; gratulálunk a rejtvény-pályázaton elért sikerhez. — **P. A., Ócsöd.** Naptárt és a füzeteket elküldöttük. — **Ifj. Sz. L., Nagybagom.** Lapunkat tisztelt-példányként megindítottuk az Ön címére a Nagyatádi Szabó István-vers-pályázaton elért sikere jutalmául. Kérdéseire választ küldünk; de türelmét kérjük, mert hosszabb időt vesz igénybe, míg gondosan áttanulmányozzuk költeményeit. — **N. K., Hajdubagos.** Kérését áttettük az Új Barázda Lapkiadó Részvénytársasághoz. — **Cz. I., Bakonyesernye.** Mindkettőt köszönettel vettük; mai számunk közli. Hálásan köszönjük szíves fáradozását és reméljük, idővel eredménye is lesz. — **N. S., Bogyoszló.** A minisztérium még mindig nem intézkedett a füzetek kérdésében. Nem tartjuk valószínűnek, hogy az elmaradtakra sor kerülne. — **L. J., Mészáros.** Sajnálatunkra nem közölhetők. — **Sz. J., Kunszentmiklós.** Mutatványszámot küldöttünk a kért lapból.

T R É F Á K

Az új gyakornok

A főnök új gyakornokot vesz fel.
— Figyelmeztetem — mondja neki, belépése napján — nekem van egy szokásom. Ha a szobámból a fejemmel igent intek, az azt jelenti, hogy magának azonnal be kell jönni.
— Rendben van, főnök ur, — feleli a gyakornok — de figyelmeztetem, hogy nekem is van egy szokásom. *Ha a fejemmel nemet intek, az azt jelenti, hogy nem megyek.*

Sunyi cigány megfelel

A kaszárnyában a fegyverek karbantartásáról tart előadást az őrmester. Éppen a fegyver tisztításáról van szó. Felteszi a kérdést:
— Ki tudná nekem megmondani, hogy mit kell a katonának mindenke-előtt megnézni, mielőtt fegyvert pucol?

Sunyi cigány jelentkezik:
— A katonának mindenke-előtt a fegyver számát kell megnézni.
— Miért?
— *Nehogy tévedésből egy másik katona fegyverét pucolja meg.*

Kiszaladt a száján...

Grün szatócs üzletében tűz ütött ki és az egész áruraktár odaégett. A tűz-kár becslésére kiküldött biztosítási alkalmazott azt mondja Grünnek:
— Érdekes, magánál ez már az ötödik tüzeset.
— Pardon, — tiltakozik Grün — csak a negyedik. *Az ötödik nem sikerült.*

Egy kis félreértés

— Az a hülye fráter tegnap a kávéházban ráült a kemény kalapomra.
— Na, képzelem, most jól nézhet ki.
— Azt meghiszem. *Három foga kiesett.*

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

hamis adag számjegy
(-is) (-h)

(Beküldte Valljon Klári Tiszasüllyről.)

2. Szórejtvény.

reggeli, ebéd, vacsora

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögéről.)

3. Szórejtvény.

csendőrségnél
is van **DL** 124:15 =

(Beküldte Csipai Mihály Csongrádról.)

4. Pontrejtvény.

. á . a . z . v . m

(Beküldte Ila Sándor Felsőmocsoládról.)

5. Szórejtvény.

gyilkolt, elfogták, ítélet

(Beküldte Boda István Törökzentmiklós-ról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 14-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 8-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Reviziót.** 2. Szórejtvény: **Kanibál.** 3. Pontrejtvény: **Fehér virág, piros virág, gyöngyvirág.** 4. Szórejtvény: **Róma.** 5. Szórejtvény: **Kánaán.**

Megejtették: Kovács Bálint, Börcsök Etelka, Geröcs Róza, Bicskei Lajos, Gergye Ferenc, Baranyai József, Günther Ferenc, Varga Anna, László József, Kondó János, Szücs Ferenc, Máté-Tóth Gyula, Vámos Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: **Bicskei Lajos** (Baracska), **Varga Anna** (Budapest) és **Günther Ferenc** (Sashalom).

A 9-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A VASÁRNAP TANÁCSADÓJA

minden ügyben utbaigazit

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (14)

A detektivnek abban a pillanatban semmi más teendője nem volt, csak az, hogy várjon. Ide-odasietett, hogy azt a látszatot keltse, mintha nagyon jól el lenne foglalva. De mindig szemmel tartotta a 31. számú szobát, melynek ajtaján kis tábla volt kifüggesztve: „Lefoglalva!” A trónörökös nemsokára itt lesz. Külön pincér állt rendelkezésére, aki egy idő múlva megjelent. A detektiv azonnal észrevette, hogy ezt az arcot már látta valahol. Csak azt nem tudta, hol és mikor látta már ennek az embernek változatos tevékenységét. Mindenesetre más körülmények közt és más ruhában.

Mindegy...

De azért még sem tudta ezt az arcot elfeledni. Öntudata mélyén megerősödött az a meggyőződés, hogy valami mégis csak fűzi őt ehhez az emberhez és nem szabad szem elől tévesztenie. Amint ismét bejött a pincér, jól megfigyelte, hogy külsejét emlékezetébe vésse. Talán majd hirtelen eszébe jut, hogy ki ez?

Elmult néhány óra. A detektiv a kabaréba ment, melynek szinpadán a hat fiatal szépség éppen valami meztelen táncot lejtett. De mint főpincér nem maradhatott itt sokáig, tehát visszament az étterembe.

Ekkor látta, hogy egy fiatal, álarcos hölgy a 31. számú szeparéba megy. Tehát a trónörökös hölgytársaságban lesz.

De ki ez a pincér?

Cardon az órára nézett, öt perc múlva 1 óra. Minden pillanatban itt lehet tehát az, akire vár. De eljön-e vajjon egyáltalán?

Lement az előcsarnokba, mely a ház egész szélességét elfoglalta elől. Középen egy kis szökőkút csörgedezett, melynek medencéje körül kényelmes kerevetek voltak óriási pálmák árnyékában. Minden sarokban asztalok és székek csoportja hívogatott pihenésre.

Nyüzgő élet hullámozott itt. Pincérek és szolgák ki- és beszaladgáltak. Lankadatlanul ömlött a vendégsereg. Az ékszerek szikráztak, födetlen vállak világítottak, a selymek suhogtak.

Csak tagok, vagy azok vendégei léphettek be. De senki sem nyer-

hetett tagságot, mielőtt személyét, életkörülményeit, multját meg nem vizsgálták. Ha ezt a vizsgálatot ki is állta, végül mégis a vagyoni helyzet volt a döntő. Jó nagy folyószámla ugyszólván mindent jóvátett. Ha valaki a vagyont a szó szoros értelmében nem lopta, vagy rabolta és csak az a kifogás merült fel ellene, hogy tékozlóan él, már tagja lehetett a klubnak, ahol a világ legjobb ételeit és italait lehetett kapni, igaz, hogy a világ legmagasabb árain.

Részletes számlák itt nem voltak. Pavlovszky ur csak úgy hozzávetőleg számolt, egy összegben és még azt is kikerekítette, természetesen fölfelé. Voltak azonban szolid emberei is a városnak, kik ide jártak, hogy gazdag emberekkel érintkezzenek. Ha valaki a portásnak jó barátja volt, az bejuthatott a zárt termekbe.

Cardon valami sürgős elfoglaltság leple alatt most már mindig az előcsarnokban tartózkodott. A széles, szőnyegekkel fedett lépcsőre állt, mely az első emeletre és a galériához vezetett s minden ujjonnan érkező vendég előtt meghajolt.

A klub tagjai egészen természetnek találták, hogy a tulajdonos szerződötetett valakit, kinek összes ténykedése abban merül ki, hogy a lépcsőn felhaladó vendégeket üdvözlje. Mialatt itt állt a detektiv, éber szemmel figyelt az érkezőkre. Az ország trónörökösneje, a büszke Thamar főhercegnő tényleg el merészelve jönne ebbe a klubba, melyről nem lehetett éppen mondani, hogy a legtisztább családi tisztesség felszentelt temploma? Vagy mást fog maga helyett küldeni?

A bejárat feletti óra rubinnal kirakott mutatója az egyes számra ugrott és vékony, tompa, ezüstös hangon egyet ütött.

Egy ur lépett be elegáns szabásu frakkban, klakkját hóna alatt hozta. Álarc volt rajta. Lassan, elfogulatlanul tett pár lépést, azután megállt az előcsarnok közepén, a bejárat felé fordulva. Látzott, hogy vár valakit. Halkan füttyörészett és szórakozottan játszott a karkötőjével, melyet lecsa-

toit a csuklójáról és nézte a követet.

Aranyfoglatban hét türkiszből állt a karkötő. Nem lehetett ráfogni, hogy valami különösen szép karkötő lett volna, de eredeti volt és a kövek szokatlanul nagyok. A türkisz színének feltűnő és ríktó volta szembeszökővé tette. Különösen férfi számára tulságosan nagy és széles volt. De ezzel szemben könnyen felismerhető és nagy távolságból is látható volt.

Cardon, ki fent állt a lépcsőn, most elfordult, mert nem kellett hozzá tüzetes vizsgálat, hogy az éppen ekkor bizonytalan léptekkel belépő két hölgyet felismerje. A főhercegnő és udvarhölgye volt.

Mikor nemsokára utánuk pillantott, éppen helyet foglaltak a karkötős ur társaságában, még pedig éppen annál az asztalnál, mely a 31. számú szeparéval szemben volt. Egy negyedik személy, egy ur is csatlakozott a társasághoz.

Ez az ur Gilió dr. volt. Ő nem viselt álarcot. Cardon, a tiszteletbeli főpincér az asztalhoz sietett és átnyújtotta az uraknak az étlapot és italjegyzéket. A megrendelések felvételét átadta egy másik pincérnek, maga csak felügyelt, amint ez főpincérhez illik.

Gondolkozott. Uristen! Ez valószínű operetthelyzet. Egy férj, aki szeparéban hölgytársaságban mulat, felesége pedig férfitársaságban van férje szeparéajtaja előtt. Hátterben lépcső. Csak még az hiányzik, hogy a mellékszemények és a kar is megjelenjen és akkor kezdődhet az előadás. Az a körülmény azonban, hogy a főszereplők az ország trónörököse és ennek felesége, tragikus izt kölcsönzött a vigjátéknak. Mi fog még itt történni?

Elsősorban is azzal kellett tisztába jönnie, hogy ki lehet a trónörökös külön pincérje?

A detektiv ismét kiment az előcsarnokba. Itt pedig nagy meglepetés várt rá. A felviharzó jókedvben a titokzatos ur, ki szintén az előcsarnokban volt ekkor, álarcát levette és a detektiv felismerte a képek után, melyeket róla az ujságok közöltek.

Szidorovszky gróf volt.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak március hó 7-én.)

GABONATÓZSDE

Készárupiac. *Buza:* tiszai 76 kg-os 14.90—15.05, 77-es 15.10—15.45, 78-as 15.30—15.60, 79-es 15.50—15.75, 80-as 15.65—15.95; felsőtiszai és jársági 76 kg-os 14.40—14.50, 77-es 14.55—14.65, 78-as 14.70—14.80, 79-es 14.85—14.95, 80-as 15.00—15.20; fejmegyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 14.20—14.35, 77-es 14.35—14.50, 78-as 14.55—14.70, 79-es 14.75—14.90, 80-as 14.90—15.05. — *Pestvidéki rozs:* 7.90—8.00, egyéb 7.90—8.00; takarmányárpa, elsőrendű 9.50—9.70, másodrendű 9.30—9.50; felvidéki sörárpa 10.75—13.25, egyéb 10.00—10.75; *szab,* elsőrendű 9.20—9.50, másodrendű 9.00—9.20; tiszántúli tengeri 7.05—7.15, egyéb 7.00—7.10; korpá 6.25—6.35; 8-as liszt 9.30—9.50 pengő métermázsánsként.

Határidőpiac. *Buza* márciusra: 14.50—14.52, májusra: 14.40—14.41. — *Ros* márciusra: 8.50, májusra 8.90—8.92. — *Tengeri* májusra: 7.50—7.52, júniusra 7.93—7.94 pengő métermázsánsként.

Vetőmagpiac. (*Mauthner Ödön* magtermelő és magkereskedelmi v.t. heti jelentése.) A forgalom élénk és rendelések szép számmal érkeznek. *Lucernamag* irányzata szilárdabb, ára emelkedik, külföldön is néhány tétel elhelyezést talált. *Lóheremag:* A kínálat élénkebb, de miután a külföldi kereslet gyenge, az árak némileg esőkentek. *Tavaszi búkköny* keresett, ára változatlan. *Takarmányrépamag:* Belföldi megbízható áru áll a kereslet előterében. *Szudánfűmagg:* A piac nyomott, az idény mai állása mellett, nagy eladatlan készletek vannak, de minden tekintetben kifogástalan árúak kielégítő kereslete van. Ugyanez áll *muharmagnál.* — *A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersárúkért 100 kg-ként budapesti paritásában:* repace 27.00—27.50; köles, vörös 7.25—7.50; lucerna 90—105; lóhere 70—78; tavaszi búkköny 13—14; muharmag 9.75—10.00; lenmag, elsőrendű 30—31, másodrendű 27.50—28.50; tókmag, elsőrendű 21—22, másodrendű 19—19.50; napraforgó, fehér 17.50—18.50, vegyes 14.50—15.00; kék mák 125—127; borsó: Viktória 13.50—14.50; expressz 20—24; szárított répaszelet 8.25—8.75; lenese, kisszemű 24—28, nagy 32—38; bab, szokvány 10—10.25, barna 11—12, gömbölyű, fiúrj 18—19, hosszú 16—17 pengő métermázsánsként.

Abraaktarmánypiac. Árpakorpa 8, borsóhéj 7.50, borsókorpa 7.50, buzakonkoly 7, konkolydara 8, lenmagpogácsa 15, napraforgómagpogácsa 9.75, repacepogácsa 9, rozskonkoly 7, rozskorpa 6.50, rozsocsa 6.25, rozstakarmányliszt 9.50, szójababpogácsaliszt nagyban 23, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 25, tókmagpogácsa 16 pengő métermázsánsként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4—4.40, harmadrendű, csomagolásra 2.70—3.60, sarjuszéna 3—4.40, muhar-széna 3.25—4.80, lucernaszéna 7.50, alom-szalma, másodrendű 2.60—3 pengő métermázsánsként.

Tenyészmarhák és jármosókrök. Elsőrendű belföldi jármosókrök (tarka) 40—42, elsőrendű belföldi jármosókrök (fehér) 40—42, 1 és fél éves üszök 38—40, 1 és fél

éves tinók 35—40, fiatal, friss fejstehén 55—65 fillér kilogrammonként élőszulyban. **Borjувásár.** Élő borju, belföldi szópós, elsőrendű 84—90, kivételesen 93, másodrendű 75—83, harmadrendű 60—74 fillér kilogrammonként élőszulyban. **Vágómarhавásár.** Legjobb minőségű bika 42, közép 34—38, gyenge 28—30 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 84—88, közép 102—104, nehéz 104—106, keresztezett 108 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 205—350, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 120—270, szamar 28, vágólovak 25—450, alárendű minőségű lovak 40—120 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kistogasz ürök, páronként 100 kg, vagy azon felüli szulyban 40—42, prima, fiatal bárányok páronként 75—80 kg között 40—42 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Gyapju. A hazai piacon csak elővételekben volt kisebb üzlet Bihar, Békés, és Hajdu-megyékben, ahol községi gyapjúnért 80—90 fillérig terjedő árakat fizettek.

Nyersbőr. Marhabőr, 50 kilóig, magyar 42—43, tarka 52—53, borjubőr, rövid láb-bal 90—95 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 10—12, tejszín 160—240, tejfél 100—160, centrifugált vaj kilogrammja kicsinyben 240—280, szedett vaj 200—240, tehéntúró 50—80, juhtúró 180—240, juhsajt 140—260, trappista sajt 160—280, emmentáli sajt 280—400 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: csirke 120—250, tyúk 200—400, káppan 300—400 fillér darabonként. *Leölt baromfi:* Hízott lud és ruca 150—200, csirke 150—260, tyúk 130—180, hízott pulyka 120—180, libamáj 400—700 fillér kilogrammonként. Tojás darabja 6—10 fillér darabonként.

Zöldség. Sárzárépa 10—20, petrezselyem 14—22, zeller 14—26, kalarábé 10—20, vöröshagyma 6—12, fokhagyma 30—70, cékla 8—16, fejeskáposzta 05—12, kelkáposzta 8—18, vöröskáposzta 12—26, fejessaláta, darabja 18—40, torna 50—160, burgonya, őszi rózska 10—14, Ella 7—10 kifli 18—24, champignon gomba 180—360, fekete retek 10—20, hónapos retek csomója 30—70, sülttök 12—24, sóska 160—240, paraj 120—140 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 00.36—2, körte 1—3.50 pengő kilogrammonként.

Bor. *Csengődő*n elkelt 197 hl, 12.5 fokos bor 19.5 fillérért. *Gyöngyösön* 80 hl, 13 fokos literenként 22 fillérért, 40 hl, 12 fokos fehér literenként 18 fillért, 20 hl, 14 fokos vörös literenként 23 fillérért, 70 hl, 10.6 fokos sötét otelló literenként 20 fillérért, 50 hl, 12 fokos nova literenként 13.5 fillérért. *Hahótan* 12 fokos borokért 18 fillért fizettek. *Szekszárdon* a borárak emelkedtek, ma már 1.2—1.25-nél olcsóbban fokonként nem lehet bort venni. *Vilányban* 70 hl, vörös 13 fokos literenként 28 fillérért, 30 hl, 15 fokos fehér literenként 28 fillérért, svájci számlára 100 hl, 11 fokos vörös literenként 23 fillérért kelt el. *Tályán* ujbórra 23 fillérért kereslet mutatkozik, de a termelők nem adják.

Szész és szeszitalok. A szeszüzletben az árak nem változtak. *A déltájforgalomban* finomított szész kisebb vételtekben, *de-naturált szész:* 5 barell vételnél 77 pengőn, 1 barell vételnél 81 pengőn kelt el.

Gyümölespálinka: A gyümölespálinka-üzletben a forgalom szűk keretek között mozgott; *törköly* 2.60 pengőig, sürgős eladások esetén még olcsóbban is kelt el, *Seprőpálinka* 2.70 pengőig, *szilvórium*, új és 6-áru változatlan áron kelt el. *Bor-párlat:* Változatlan áron, 33.96 pengővel jegyeztetik illeték- és forgalmi adóval együtt.

Fapiac. *Lombfában* a fogvasztás gyenge. *Tüziifa:* Belföldi búkkhasábot már 265 pengőtől, cserhasábot 215 pengőtől, akáchasábot 195 pengőtől feljebb kínálnak budapesti paritásában.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára március hó 7-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többbe kerül száz darab:* Angol font 1990—2030, dollár 570.50—573.50, kanadai dollár 480—490, holland forint 231.80—233.20, német márka 135.70—136.60, svájci frank 110.70—111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehszlovákia 16.91—17.01, szerb dinár 7.50—8, francia frank 22.30—22.50, lengyel zloty 63.95—64.45, román leu 3.40—3.44, bolgár leva 3.95—4.25, olasz lira 29.90—30.20, osztrák schilling 80.10—80.80 pengő.

Szinarany kilogrammja: 5440—5480, Napoleon arany darabja 33.60—34.10 pengő.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, március hó 12-én: *Állat- és kirakodóvásár:* Elek, Hódmezővásárhely, Monor. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Budapest.

Hétfő, március hó 13-án: *Állat- és kirakodóvásár:* Ape, Badacsonytomaj, Bátaszék, Bugyi, Csoma, Csögle, Dunaszekcső, Esztergom, Fertőszentmiklós, Hercegfalva, Jászfényszaru, Kálló, Kalocsa, Kisvárd, Kunszentmiklós, Mezőkövesd, Nagydorog, Perkáta, Polgárdi, Ráckozár, Sajószentpéter, Seregélyes, Szécsény, Tarcal, Vajszló, Veszprém (alsóváros). — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Gálosfa, Karád, Körmen, Somogyámsón, Zalaszántórt. — *Marha-, sertés- és kirakodóvásár:* Szentgotthárd. — *Marha- és kirakodóvásár:* Répezentgyörgy. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Ózd.

Kedd, március hó 14-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Gönc, Görgeteg, Hosszúhetény, Kalocsa, Kálló, Somogyvár, Sós-kut, Szécsény. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Nagybalony. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Borsodnádasd.

Szerda, március hó 15-én. *Állatvásár:* Székesfehérvár. — *Kirakodóvásár:* Rudabánya (a vásár bizonytalan).

Csütörtök, március hó 16-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Alesut, Bodvaszilas, Hajdudoház, Nyírábrány, Süttő, Szentdiénes. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Attala, Balatonendréd, Vasvár.

Péntek, március hó 17-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Békés, Csenger.

Szombat, március hó 18-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Békés, Bogdása.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSEG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

Europa Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság. (Igazgató: Schmieke Tibor dr.), Budapest, Ó-utca 12.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 MÁRCIUS 12-18.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap 12

9: Hírek, kozmetika. 10: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tibamér dr. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Kemény Lajos esperes. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **Majd:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye; komoly zene. 2: Gramofonlemez; operáriák és táncdalok. 3: Kern Hermann kísérletügyi igazgató előadása: „Égészséges burgonyát vessünk.” 3.45: E. Koczab Frigyes dr. előadása: „A márciusi ifjak.” 2. Petőfi- és Torpavorsók. 4.30: Időjelzés, időjárásjelentés. **Majd:** Pertis Jenő cigányzenekari hangversenye. 5.45: „Ideges vagyok.” Szilárd János vidám csevegése. 6.15: Steiner Simi jazz revüje a Royal Orfeumból. 7: „A nagy víz szivárványa.” Móra Ferenc előadása. 7.30: Sport- és ügétőversenyeredmények, hírek. 7.45: Operettelőadás a Studióból. „Hajduk hadnagya.” Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Rajna Ferenc. Zenéjét szerezte Czobor Károly. Rendező Kiss Ferenc. Vezényel Polgár Tibor. Utána kb. 9.45: Időjelzés, sporteredmények. **Majd:** Guttmberg György szalonzenekara és Horváth Gyula cigányzenekara, Kalmár Pál énekzsámaival; magyar nóták, operett-részletek, táncdalok.

Hétfő 13

9.15: Gramofonlemez; operáriák, műdalok, táncdarabok. Közben 9.30: Hírek. 11.10: Vízállásjelentés. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Szerényi szalonzenekar hangversenye; szórakoztató zene. Közben 12.25: Hírek. 1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. 2.45: Hírek, piaci árak, újságyok. 3.30: A rádió diákfelőrája: „Magyarok Bécsben 1848-ban.” 4: Asztalosok tanácsadója. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Hajnali Pannás.” Sebesi Ernő elbeszélése. 5.30: Zsigmond János zeneszerzőművei. Elő-

adja Halmos János (ének) és Kazacsay Tibor (zongora). Bevezető Papp Vikortól. 6.10: Német nyelvoktatás. 6.40: Wekerletelepi Dalkör hangversenye; magyar és külföldi kardalok. 7.30: „A Némi és megfajított tika.” Máthé Elek dr. előadása. 8: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye; Sándor Erzsi énekzsámaival. Utána kb. 9.30: Időjelzés, hírek. **Majd:** A Pátria jazzzenekar és Bodrics Béla cigányzenekara, Szántó Gyula énekzsámaival; magyar nóták, táncdalok. Közben 10.10: Időjárásjelentés.

Kedd 14

9.15: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara hangversenye; szórakoztató zene. Közben 9.30: Hírek. 11.10: Vízállásjelentés. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Déry Margit énekel és Losonczy-Schweitzer Oszkár hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor; operáriák, hegedűversenye. Közben 12.25: Hírek. 1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.45: Hírek, piaci árak, újságyok. 4: „A palóc nyelvről”. Forgó L. előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „A keletázsiai nő”. Ho-Dzin-Ja, a kínai nyelv egyetemi lektora előadása. 5.30: Mándits-jazz. Vajda Károly énekzsámaival; táncdalok. 6: Francia nyelvoktatás. 6.30: Herz Lili zongorázik; komoly zene. 7.15: „A vidéki sajtó hőskora”. Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály előadása. 7.45: Gramofonlemez; operáriák, magyar nóták. 8.45: „Csillagnézők”. Drámai képek. Irta Bükkgyörgy és Gyula diák. Rendező Gyarmathy Sándor. Utána kb. 10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** Bura Sándor cigányzenekari hangversenye.

Szerda 15

8.30: Hírek. 9: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. 10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébánia-templomból. 11: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Geduly Henrik dr. tiszai püspök. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **Majd:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye; magyar zeneszerzők művei. 2: Gramofonlemez; magyar szerzők művei; Székely-

hidy Ferenc, Palló Imre, Szedő Miklós, Szabó Lujza, Nagy Izabella énekszámai. **3.30:** A rádió diáklélorája. **4:** Kurina Simi cigányzenekari hangversenye. **4.55:** Időjelzés, időjárásjelentés. **5:** „A magyar szabadságharc a külföld költészetében”. Irta: Calamb Sándor. **5.30:** Szabadságharc dalok, indulók. Előadja az I. honvédgyalozezred zenekara. **6.50:** „Kossuth Lajos diadalutja Amerikában”. Kun Andor dr. előadása. **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Bánk bán”. Dalmű 3 felvonásban. Szövegét írta Egressy Béni. Zenéjét szerezte Erkel Ferenc. **Az I. felvonás után:** Időjelzés, sporteredmények. **Az előadás után:** Farkas Sándor cigányzenekari hangversenye, Ignáth Gyula énekszámával; magyar dalok.

Csütörtök 16

9.15: Ragyóczy Jolán zongorázik, Vágó Boriska énekel és Szijj Dénes tárogatózik, zongorán kísér Polgár Tibor; magyar és külföldi zeneszerzők művei. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Nyilas Pista cigányzenekari hangversenye. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Mindig vannak Cilikék”. Elbeszélés fiatal lányok számára. Irta Tutsek Anna. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Sigmond Elek dr. műegyetemi tanár előadása: „Az országos műtrágyázási kísérletek”. **5.30:** Gramofonlemezek; táncdalok. **6.15:** Angol nyelvoktatás. **6.45:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye; Orosz Julia énekszámával. **8:** Vigjáték-előadás a Studióból. „Édes ellenség”. Vigjáték 3 felvonásban. Irta Bónyi Adorján, Rendező Ödny Árpád. Utána kb. **9.45:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Rácz Berei cigányzenekari hangversenye. **11.15:** Erdélyi-Patat Leó jazzzenekara, Vig Miklós énekszámával; táncdalok.

Péntek 17

9.15: Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Gramofonlemezek; opera- és operett-részletek, táncdalok. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diáklélorája. **4:** „Az

agyagtábláktól Guttenbergig.” Morayek Endre előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Állami gépgyártó fúvószenekarának hangversenye; szórakoztató zene. **6.15:** „Májusi kaland”. Elbeszélés, írta Andai Ernő. **6.45:** Zsigmond György zongorázik; komoly zene. **7.25:** A rádió külügyi negyedórása. **7.45:** Guttenberg György szalonzenekara; szórakoztató zene. **8.50:** Időjelzés, hírek. **9.10:** Az Operaház előadásának közvetítése. 1. „Gianni Schicchi.” Vigjáték 1 felvonásban. Zenéjét szerezte Puccini. 2. „A háromszögletű kalap.” Balett 1 felvonásban. Zenéjét szerezte Manuel de Falla. **Az első után:** Időjárásjelentés. **A második után:** Bura Károly cigányzenekari hangversenye.

Szombat 18

9.15: Az I. honvédgyalozezred hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Házi-kvintett hangversenye; komoly és könnyű zene. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** A Rádióélet gyermekjátéskönyve. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Szórakoztató zene. Vezényel Polgár Tibor. **6:** „Az ökölvívás mint sport és mint önvédelem”. Kankovszky Artur előadása. **6.30:** Morvay Ákos magyar nótákat zongorázik. **7.10:** Rádió amatőrposta. **7.45:** Budai Dénes és Reményi Béla szerzeményei. Előadja Tóth Erzsébet és Kalmár Pál, zongorán kíséri Polgár Tibor. **9:** Időjelzés, hírek. **9.15:** „Táncléptekkel a világ körül.” Bánóczy Dezső dr. gramofonrevüje. **10.15:** Időjárásjelentés **Majd:** Kiss Lajos cigányzenekari hangversenye; magyar nóták, Vargha Imre énekszámával. **11.30:** Kalmár Tibor zenekara a Baross-kávéházból; táncdalok, magyar nóták.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, március hó 12-én: délután 3 órától 3.45-ig: Gramofonhangverseny; szórakoztató zene.

CSÜTÖRTÖK, március hó 16-án, délután 5 órától 5.30-ig: Gramofonhangverseny; operett-részletek, táncdalok.

SZOMBAT, március hó 18-án, délután 7.10-kor: Gramofonhangverseny; táncdalok. *Utána:* A hét eseményei.